

PENSUMLISTE

Vår 2015

PEDAGOGIKK

Årsstudium
Bachelorgrad
Mastergrad
Emner

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

PED1000 PEDAGOGIKK OG DEN MODERNE BARNDOM

Blom, Kari (2004): *Norsk barndom gjennom 150 år.* s. 9 – 73, s. 122 – 146. Fagbokforlaget

Frønes, I (2007): *Moderne Barndom.* Cappelen Akademiske Forlag.

Aasbø, T.S/Melhuus, C (2005): *Rom for Barn – rom for kunnskap.* Fagbokforlaget

PED1001 PEDAGOGISK FILOSOFI OG IDEHISTORIE

Følgende artikler i Steinsholt, Kjetil/Løvlie, Lars (ed): Pedagogikkens mange ansikter.

Universitetsforlaget 2008:

Ringborg, Monika: Platon (side 20-35)

Gustavsson, Bernt: Aristoteles (side 36-50)

Steinsholt, Kjetil: Locke (side 98-113)

Johanssen, Jan-Erik: Fröbel (side 260-273)

Gustavsson, Bernt: Gadamer (side 497-510)

Hultquist, Kenneth: Foucault (side 618-633)

Steinnes, Jenny: Derrida (669-683)

Følgende artikler i Straume, Ingerid (ed): Danningens Filosofihistorie. Gyldendal 2013

Odin Fauskevåg: Kant. Fridom gjennom fornuft (side 147-159)

Einar Sundsdal: Mill. Dannelse gjennom frihet og følelser (side 212-224)

Lars Løvlie: Dewey. Danning til demokrati (side 252-263)

Asger Sørensen: Habermas. Offentlighed, diskurs og politik (side 321-334)

Einar Sundsdal: Rorty. Med håp om en bedre fremtid (side 335-346)

Følgende bøker:

Steinsholt, Kjetil: Lev Farlig! Innføring i Friedrich Nietzsches utidsmessige pedagogikk. Tapir Akademisk Forlag 2009 (side 17-238)

Steinsholt, Kjetil: Drømmen om Emile og Sofie. Introduksjon til Jean-Jacques Rousseaus oppdragelsestraseer. Tapir Akademisk Forlag 2008

PED1002 PEDAGOGISK PSYKOLOGI OG UTVIKLINGSPSYKOLOGI

Bøker

Befring, E. (2012): *Skolen for barnas beste: Kvalitetsvilkår for oppvekst, læring, utvikling.* Kap. 1-3 (97 sider).

Karlsdottir, R. & Lysø, I. H. (red.) (2013). *Læring, utvikling, læringsmiljø.* Trondheim: Akademika forlag. (Hele boka unntatt kap. 12)) (350 sider).

Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena.* Oslo: Universitetsforlaget. (300 s.)

Kompendium

*Bråten, I. (2002). Selvregulert læring i et sosialt kognitivt perspektiv. I: I. Bråten, *Læring i sosialt, kognitivt og sosial-kognitivt perspektiv*. Oslo: Cappelen Akademisk.

*Coleman, J. & Hendry, L. B. (2006). *The nature of adolescence*. London: Routledge. Kap 1, 2, og 3. (58 sider)

*Hargie, O. (red.) (1995). Kommunikasjon mellom mennesker – et spørsmål om ferdighet. I F. Ask og O. Sletta (red.), *Kommunikasjon som sosial og tverrkulturell kompetanse*. Trondheim: Tapir (27 sider)

*Hvistendal, R. (red.) (2009). *Flerspråklighet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2. (30 sider)

*Manger, T. (2009). Motivasjon og læring. I T. Manger, S. Lillejord og T. Nordahl (red). *Livet i skolen 1. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (s. 279-307). Oslo: Fagbokforlaget. (28 sider).

*Smith, L. (2010). Tidlig utvikling, risiko og psykopatologi. I V. Moe, K. Slønning og M. B. Hansen (red.), Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse (s. 29-52). Oslo: Gyldendal Akademisk.

*Skaalvik, E. M. (2007). Selvoppfattelse og motivasjon. *Kvan. Tidsskrift for læreruddannelse og skole*, 27, 44-55.

*Säljö, R (2002). Læring, kunnskap og sosiokulturell utvikling: Mennesket og dets redskaper. I: I. Bråten (red.), *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv*. Oslo: Cappelen Akademisk.

PED1003 DIDAKTIKK

Bøker

Arneberg, P og Overland B. (2013) Lærerollen – om skolekultur, læreres læring og pedagogiske dannelsen. Oslo: Cappelen Damm Akademiske (120s)

Biesta, Gert. (2010). *Good education in an age of measurement, Ethics, Politics and Democracy*. Boulder, London: Paradigm Publishers (120s)

Engh, Roar (2011) Vurdering for læring I skolen. På vei mot en bærekraftig vurderingskultur. Kristiansand: Høyskoleforlaget (ca. 180 s)

Wadel, C. (2005) Motivasjon og læring i skolen – et relasjonelt perspektiv. Flekkefjord: Seek forlag a/s (90 s)

Bokartiklene gjøres tilgjengelig gjennom kompendium (fås kjøpt på Akademika): - merket med*

- Tekster som er åpent tilgjengelige på nett legges på It's learning. Lenke er også oppgitt her.

Bae, B. (2009) Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærer og barn. Barn nr. 1.9 (28) ss.9-28) Link: <https://www.ntnu.no/documents/10458/20989938/bae.pdf> Lastet ned 19.11.2014)

- *Dale, E. L. (1992). Etisk rasjonalitet i skolen som kulturinstitusjon, i Dale (red.) *Pedagogisk filosofi*, Oslo: Ad Notam Gyldendal(ss 199-130)
- *Dale, E. L. (1997). Undervisningens etikk, i Dale, E. L. (red.) *Etikk for pedagogisk profesjonalitet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag (ss. 14 -36)
- *Dale E.L. (2010). Hvorfor Kunnskapsløftet (kap. 1), i Dale. E.L. *Kunnskapsløftet. På vei mot felles kvalitetsansvar*, Oslo, Universitetsforlaget (ss.21 -56)
- *Dewey, J. (2000). Barnet og læreplanen, i Illeris, K. (red) *Tekster om læring*. Fredriksberg: Roskilde Universitetsforlag (ss. 120-133)
- Eggen, A. B. (2007). Vurderingskompetanse og definisjonsmakt. I Norsk Pedagogisk Tidsskrift , årg.91 . No 2 s. 150 -164. ISSN Online: 1504
 2987http://www.idunn.no/file/pdf/33194443/Vurderingskompetanse_og_definisjonsmakt_.pdf
 (lastet ned 19.11.2014)
- *Fuglestad, O.L. (1993) Kultur og kommunikasjon (kap.9) i Fuglestad, *Samspel og motspel*. Oslo, Det Norske Samlaget (ss. 175-200)
- *Goddlad,J.I. Klein, F & Tye, K.A (1979) The Domains of Curriculum and Their Study, i Goddlad J.I. (red.) *Curriculum Inquiry The study of Curriculum Practice*. New York, McGraw-Hill Inc. (32 s)
- *Hatch. M.J. (2010) Organisasjonsteori, Moderne , symbolske og postmoderne perspektiver. Oslo: Abstrakt forlag, **Kap 7** (Organisasjonskultur) s 225 – 266 (40 s) og **kap 12** (forandring og læring i organisasjoner) s. 381-412 (s.30s)
- *Hopmann, S.T. (2010). Undervisningens avgrensing: Didaktikkens kjerne, i Midtsundstad og Willbergh (red) *Didaktikk. Nye teoretiske perspektiver på undervisning*, Latvia, Cappelen Damm AS (20 s) (Finners også i engelsk versjon i EERJ: European Educational Research Journal, Volume 6, Number 2, 2007 doi: 10.2304/eerj.2007.6.2.109)
- *Karseth, B. og Engelsen B.U. (2013). Læreplan for Kunnskapsløftet: Velkjente tråkk og nye spor, i *Reformtakter. Om fornyelse og stabilitet i grunnopplæringen*, Oslo Universitetsforlaget. (ss. 43-60)
- *Karseth, B. og Sivesind K. (2009) Læreplanstudier – perspektiver og posisjoner. I Dale. E.l (red.) Læreplan – et forskningsperspektiv. Oslo: Universitetsforlaget.
- *Lillejord, Sølv (2006). En Skole som lærer om læring (kap 8) i *Ledelse i en lærende skole*. Oslo Universitetsforlaget. (s 209-235)
- *Tyler, R. W. (1996). Grunnprinsipper for læreplan og undervisning, i Dale. E.L. (red) *Skolens undervisning og barnets utvikling*. Oslo: Gyldendal (ss. 81-111)
- *Møller, J. & Presthus, A.M (2006) Ledelse som demokratisk praksis. I Jorunn Møller og Otto Laurits Fuglestad (red.) *Ledelse i anerkjente skoler*. Oslo: Universitetsforlaget (18 s)

Røvik, K.A. (2014). Reformideer og deres tornefulle vei inn i Skolefeltet (kap 1) i K.A Røvik, , T.V Eilertsen, T.V. og E.M. Furu: *Reformideer i norsk Skole. Spredning, oversettelse og implementering*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske (s14 – 50)
http://issuu.com/cdundervisning/docs/utdrag_reformideer_i_norsk_skole/0?mode=embed&layout=http%3A%2F%2Fskin.issuu.com%2Fv%2Flight%2Flayout.xml&showFlipBtn=true (Lastet ned 19.11.2014)

Sjøberg, S. (2014) Pisa-syndromet Hvordan norsk skolepolitikk blir styrt av OECD. (Nytt Norsk tidsskrift 1 (32) (s 30-43)
http://www.hkr.se/PageFiles/47900/S_Sjoberg_Nytt_Norsk_Tidsskrift_1-2014.pdf (Lastet ned 19.11.2014)

*Solheim, T. (2012) Kunnskapsdiskurser i videregående opplæring. I Ann Elise Rønbeck (red.) *Inspirert av Foucault*. Bergen: Fagbokforlaget (s. 94-111) (17 s)

Aktuelt tilleggspensum

Apple, M.W. (1996). Cultural Politics and Education The politics of official knowledge: does a national curriculum make sense? Ch 2 pp. 22-41 Bucks: Open University Press.

Bartlett, S and Burton, D. (2007). Introduction to Education Studies, Ch 5 Curriculum pp. 74-95 London: Sage and

Calgren, I, Klette, K., Myrdal, S., Schnack, K. & Simola, H. (2006). Changes in Nordic Teaching Practicees: Fom Individual teaching to the teaching of individuals, *Scandinavian Journal of Educational Research* 50 (3) (pp. 301-326)

Hoveid, M. H. and A. Finne (2014). "You Have to Give of Yourself": Care and Love in Pedagogical Relations." *Journal of Philosophy of Education* 48(2): 246-259.

Hoveid. M.H (2010) Filosofiske perspektiver på læreres læring og profesjonsutvikling. Et arbeid med læreres narrative identitet. I T. Løkensgaard Hoel, G Engvik og B. Hansen (red) – Ny som lærer sjansespill og samspill. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag

Hoveid, M. H. (2010). «Å kunne lese» – en grunnleggende «ferdighet» av betydning for læreres læring. 43. Tidsskriftet FoU i praksis, 4 (2), 43–58.

Stobart, G. (2008). *Testing times. The uses and abuses of assessment*. New York and Abingdon, Routledge.

Winter, C. (2011).Curriculum Knowledge and justice: content, competency and concept. In *Curriculum Journal*. Vol.22. (no. 3) 337-364.

Ulleberg, Inger (2004). *Kommunikasjon og veiledning, En innføring I Gregory Batesons kommunikasjonsteori – med historier fra veiledningspraksis*. Oslo, Universitetsforlaget

----*----

Annen aktuell tilleggs litteratur vil bli henvist til på de enkelte forelesningene.

PED1005 INNFØRING I VITENSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE

Grenness, T. (2001). (2.utg.) *Innføring i vitenskapsteori og metode*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap: 1-18, 20-21

Johannessen, A., Tufte, P.A. og Christoffersen, L. (2010). (4.utg) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstrakt forlag AS. Kap 1-13, 16-17, 26-27.

Skovholt, K. og Veum, A. (2014). *Tekstanalyse. Ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm AS.

PED1006 PEDAGOGISK SOSIOLOGI

Bøker

Aarsand, Liselott og Pål Aarsand. (2012). *Familjeliv och lärande*. Studentlitteratur, Lund.
(Kapitlene 1, 4-5, 7-9, 12-13)

Börjesson, Mats og Alf Rehn (2009). *Makt*. Stockholm: Liber. (70 s.)

Goffman, Erving (1992): *Vårt rollespil til daglig. En studie i hverdagslivets dramatikk*. Oslo Pax Forlag. S. 11-23; 92-118 (40 s.).

Hviid Jacobsen, Michael; Søren Kristiansen og Nils Mortensen (2002). *Erving Goffman: sociologien om det elementære livs sociale former*. København: Hans Reitzel. S. 62-115 (54 s.)

Prieur, Annick og Carsten Sestoft (2006). *Pierre Bourdieu. En introduktion*. København, Hans Reitzel. s. 23-103; 125-134 (91 s.)

Kompendium (fås kjøpt på Tapir)

Bakken, Anders og Jon Ivar Elstad (2013): *Kunnskapsløftet og sosioøkonomiske forskjeller i skoleresultater. I Reformtakter: Om fornyelse og stabilitet i grunnopplæringen*. Berit Karseth, Jorunn Møller og Petter Aasen (red.). S. 211-227 (17 s.)

Bauman, Zygmunt og Tim May (2003). *Introduktion: faget sociologi*. I Bauman, Zygmunt & Tim May: *At tænke sociologisk*. Hans Reitzels Forlag. S. 9-25 (17 s.)

Bourdieu, Pierre (1997): *Nogle egenskaber ved sociale felter. I Men hvem skabte skaberne? - Interviews og forelæsninger*. Akademisk Forlag. S. 116-123. (8 s.)

Bourdieu, Pierre (1999). *The abdication of the State*. I Pierre Bourdieu et al. *The Weight of the World. Social Suffering in Contemporary Society*. Cambridge. Polity Press. S.181-188 (8 s.)

Bourdieu, Pierre (2011). *Statens venstre og høyre hånd*. Agora nr. 1. S. 166-173 (7 s.)

Durkheim, Émile (1975). *Pædagogikkens væsen og metode*. I *Opdragelse, uddannelse og sociologi*. København, Carit Andersen. S. 60-80 (21 s.)

Hansen, Marianne Nordli og Fredrik Engelstad (2010). *Samfunnsklasser og eliter*. I Ivar Frønes og Lise Kjølsrød (red.): *Det norske samfunn*. S. 191-213 (23 s.)

Hjellbrekke, Johs. og Olav Korsnes (2006). *Sosial mobilitet*. Det norske samlaget. S. 98-122 (25 s.)

Månsen, Per (2001): *Karl Marx. I Klassisk og moderne samfundsteori*. Heine Andersen og Bo Kaspersen (red.). Hans Reitzels Forlag. S. 27-44 (18 s.)

Næss, Hans E. (2010). *Mennesket er ikke en øy*. Kapitel 3 i *Små nøkler store dører. Invitasjon til sosiologi*. Universitetsforlaget, Oslo. S. 57-87 (31 s.)

Riksaasen, Rita (2007): *Basil Bernsteins kodeteori - et verktøy ved analyse av pedagogisk virksomhet i skole og lærerutdanning*. I Hovdenak et al.: *Klasse, kode og identitet*, Tapir Akademisk forlag. S. 31-46 (15 s.)

Ritzer, George (2002): *Georg Herbart Mead: Social behaviourism*. I *Contemporary Sociological Theory and Its Classical Roots: The Basics*. McGraw Hill Higher Education. S. 55-62 (8 s.)

Tekster lagt ut på It's learning

Olsen, Bent (2012): *Sociale konstruktioner af barndom & æstetik mellem ideal og realitet*. I DRAMA – Nordisk dramapedagogisk tidsskrift nr. 4. (10 s.)

Olsen, Bent (2014): *Foregribelsens dialektik: "skolens" nærvær i børnehavens pædagogiske værdiunivers*. (19 s.)

Shilling, Chris (2007): *Sociology and the Body: classical traditions and new agendas*. Sociological Review, Vol. 55. (18 s.)

PED1007 UTDANNINGSHISTORIE OG UTDANNINGSPOLITIKK

Bøker

- Juell, Einar (2010). *Barnehagen som utdanning*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo, s. 11-95 (84 s.).
Telhaug, Alfred Oftedal & Mediås, Odd Asbjørn (2003). *Grunnskolen som nasjonsbygger. Fra statspietisme til nyliberalisme*. Abstrakt forlag: Oslo. s. 36-78, 95-119, 138-175, 205-237, 273-356 (218 s.).

Artikler i kompendium (kjøpes på Akademika)

- Engelsen, Britt Ulstrup (2011). Søkelys på prosessen: elevaktiviserende arbeidsmåter i teori og læreplan. I B.U. Engelsen. *Ideer som formet vår skole*. Gyldendal Akademisk: Oslo. Kap. 4 (35 s.)
- Løvlie, Lars (2005). Ideologi, politikk og læreplan. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 4/2005, s. 269-279 (10 s.).
- Skjervheim, Hans (1972). Det instrumentalistiske mistaket. I H. Skjervheim (1996). *Deltakar og tilskodar og andre essays*. Aschehoug: Oslo, s. 241-250 (9 s.)
- Telhaug, Alfred Oftedal (2007). Kunnskapsløftet i et utdanningshistorisk perspektiv. I H. Hølleland (red.). *På vei mot Kunnskapsløftet. Begrunnelser, løsninger og utfordringer*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo, 47-65 (18 s.).
- Ulleberg, Hans Petter (1996). Arkitektur som makt – skolebygget som disiplinerende materiell. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 1/96, s. 33-41 (8 s.).
- Volckmar, Nina (2008). Fra solidarisk samværskultur til kunnskapssolidaritet. Det sosialdemokratiske skoleprosjektet i endring 1945-2000. I *Årbok for norsk utdanningshistorie. Jubileumsårbok 2008, 25. årgang*, s. 144-157 (13 s.).
- Volckmar, Nina (2010). ”En skole for alle” og privatisering. I *Uddannelseshistorie 2010. Livslang læring – historiske røtter og nyere utvikling*, 44. årbog, s. 31-47 (16 s.).
- Volckmar, Nina (2011). Fra solidarisk samværskultur til (solidarisk) kunnskapssamfunn. Etterkrigstidens utdanningspolitikk som danningsprosjekt. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.). *Dannelsen. Introduksjon til et ullen pedagogisk landskap*. Tapir Akademisk Forlag: Trondheim, s. 255-278 (23 s.).
- Aasen, Petter (2006). Utdanning og sosial utjevning. *Bedre skole, nr. 3, 2006* (3 s.).
- Aasen, Petter (2007). Læringsplakatens utdanningspolitiske kontekst. I J. Møller og L. Sundli (red.). *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. Høyskoleforlaget: Oslo. s. 23-44 (22 s.).

Artikler som kan lastes ned fra bibliotekets database

<http://www.idunn.no/ts/npt>

- Clemet, Kristin (2014). «Verdens beste skole». *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 496-506 (10 s.)
- Karseth, Berit og Møller, Jorun (2014). «Hit eit steg og dit eit steg». Et institusjonelt blikk på reformarbeid i skolen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 452-468 (16 s.)
- Nordenbo, Sven (2013). Kunnskapsløftet som reformproses – en forskningssyntese. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2013, s. 388-407 (19 s.)
- Volckmar, Nina (2014). Et blå-blått utdanningspolitisk skifte? En studie av den utdanningspolitiske retorikken til stortingsvalget i 2013 og Sundvollen-plattformen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 482-495 (13 s.)

Anbefalt tilleggs litteratur

Titler merket med * finnes i kompendiet.

- Korseberg, Karl-Arne (2009). *Veien mot et felles verdigrunnlag. En kritisk diskursanalyse av arbeidet frem mot ny formålsparagraf for opplæringen.* Mastergradsavhandling, NTNU: Trondheim (80 s.).
- * Lønnå, Elisabeth (2004). Helga Eng. Pedagogikken forankres i forskning om barnet. I H. Thuen og S. Vaage (red.) *Pedagogiske profiler. Norsk utdanningstenkning fra Holberg til Hernes.* Abstrakt forlag: Oslo, s. 159-178 (19 s.).
- Marsdal, Magnus Engen (2011). *Kunnskapsbløffen. Skoler som jukser, barn som gruer seg.* Forlaget Manifest: Oslo (230 s.).
- Norsk Pedagogisk Tidsskrift 5/2007. En ny utdanningspolitikk? s. 361-425 (64 s.). Kan lastes ned på: <http://www.idunn.no/ts/npt/2007/05>
- * Sørbo, Jan Inge (2004). Hans Skjervheim og pedagogikkens tredje. I H. Thuen og S. Vaage (red.) *Pedagogiske profiler. Norsk utdanningstenkning fra Holberg til Hernes.* Abstrakt forlag: Oslo, s. 303-320 (17 s.).
- Volckmar, Nina & Wiborg, Susanne (2014). A Social Democratic Response to Market-led Education Policies: Concession or rejection? In U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.). *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters Neo-liberal Policy.* Springer: Dordrecht, p. 117-131 (14 s.).

PED1014 MEDIEPEDAGOGIKK OG MEDIEKOMPETANSE

Buckingham, David (2003). *Media Education. Literacy, Learning and Contemporary Culture.* Cambridge: Polity Press. Kap 1-5, 9. (98 s.)

Erstad, Ola (2010)(2.utg). *Digital kompetanse i skolen: En innføring.* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3-5,7. (79 s.)

Vettenranta Soilikki & Vegard Frantzen (red.)(2012). *Mediepedagogikk: refleksjoner om teori og praksis.* Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. Kap. 1-3, 6-9. (128 s.)

Vettenranta, Soilikki (2005). *De unge og katastrofenyheter.* Oslo: Abstrakt forlag. Kap.1-3. (62 s.)

Østerud, Svein (red.) (2009). *Enter: Veien mot en IKT-didaktikk.* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap 1-2, 9-10. (85 s.).

Kompendium

Frantzen, Vegard & Daniel Schofield (2013). Artefakter i nye læringsmiljø. I Ragnheiður Karlsdóttir & Ingunn Hybertsen Lysø (red.): *Læring – utvikling – læringsmiljø.* Trondheim: Akademika. (19 s.)

Gilje, Øystein (2014). Læring og undervisning med digitale medier. I Janicke Heldal Stray og Line Wittek (red.): *Pedagogikk – en grunnbok.* Oslo: Cappelen Damm Akademisk (s.369-388) (16 s.)

Kupiainen, Reijo (2013). Dissolving the School Space: young people's media production in and outside the school. *Policy Futures in Education*, 1:37-46. (10 s.)

Svoen, Brit (2008). Den nye mediekompetansen: De unge og deltakerkulturen. I Pär Nygren & Harald Thuen (red.): *Barn og unges kompetanseutvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 97-110.) (13 s.)

Tingstad, Vebjørg (2006). Tradisjoner i medieforskningen. I Vebjørg Tingstad: *Barndom under luppen. Å vokse opp i en foranderlig mediekultur*. Oslo: Cappelen (s. 31-48.) (17s.)

Anbefalt tilleggs litteratur

Vettenranta, Soiliiki (2004). Mediepedagogikk: Fra instrumenthåndtering til kritisk borgerskap. *Norsk medietidsskrift*, 4:216-232.

http://www.idunn.no/ts/nmt/2004/04/mediepedagogikk_fra_instrumenthandtering_til_kritisk_borgerskap?highlight=#highlight

PED1015 DELTAKELSE OG MESTRING I ULIKE GRUPPER OG LÆRINGSMILJØ

- **Barkoukis, Koidou, & Tsorbatzoudis. (2010). Effects of a motivational climate intervention on state anxiety, self-efficacy, and skill development in physical education. *European Journal of Sport Science*, 10, 3, 167-177.
- **Davis, T. S. (2012). Mindfulness-based approach and their potential for educational psychology practice. *Educational Psychology in Practice*, 28, 1, 31-46.
- **Frank, J. L., Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2013). Mindfulness-based interventions in school settings: An introduction to the special issue. *Research in Human Development*, 10, 3, 205-2010.
- *Holmberg, J.B., & Ekeberg, T. R. (2009). *Likeverdig og tilpasset opplæring i en skole for alle*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kapittel 3, 4). Side 22-64.
- Johnson, D. W., & Johnson, F. P. (2013). Joining together. Group theory and group skills. Kapittel 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 13. Usa: Pearson.
- **Klomsten, A. T. (2012). Kjønnsdelt idrett og kjønnsblandet kroppsøving – hvorfor? Idrottsforum.org
- **Klomsten, A. T. (2013). Hvordan organiseres kroppsøvingsfaget i norske skoler: Kjønnsblandet eller kjønnsdelt? *Tidsskriftet FOU i praksis*, 3, 59-82.
- *Manger, T. (2009). *Livet i skolen 1. Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap*. Kap. 9. Læring og forventning om mestring. Oslo: Fagbokforlaget.
- *Nilsen, S. (2008) Spesialundervisning i grunnskolen som ledd i tilpasset og inkluderende opplæring. I E. Befring og R. Tangen (red.), *Spesialpedagogikk* (s. 509-530). Oslo: Cappelen akademiske forlag.
- *Ommundsen, Y. (2006). Psykologisk læringsklima i kroppsøving og idrett. I H. H. Sigmundsson & J. E. Ingebrigtsen (red.) *Idrettspedagogikk* (s. 47-65). Oslo: Universitetsforlaget.
- **Ommundsen, Y. (2006). Parental and coach support or pressure on psychosocial outcomes of pediatric athletes in soccer. *Clinical Journal of Sport Medicine*, 16, 6, 522-526.

* Kompendium Ped 1015: Kjøpes på Akademika (Dragvoll)

** Artikler er tilgjengelige på internett.

Anbefalt pensum

- Moen, E. (2013). *Slik stopper vi mobbing: en håndbok*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Skaalvik, E.(1997). Issues in research on self-concept. *Advances in Motivation and Achievement*, 10, 51-97.
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2005). Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring. Kapittel 2 (s. 72-117). Oslo: Universitetsforlaget.
- Skaalvik, E.(2006). Selvoppfatning og idrett. Kapittel 5. I H. Sigmundsson & J. E. Ingebrigtsen (red.) *Idrettspedagogikk* (s. 66-80). Oslo: Universitetsforlaget.
- Terjesstam, Y. (2011). Mindfulness i skolan. Hälsa och lärende bland barn och unga. Hungary: Elanders Kft.

PED1021 ENLIGHTENMENT, SOCIETY AND EDUCATION

Book to be borrowed or bought

Grenfell, Michael (2012): *Pierre Bourdieu: key concepts*. Durham: Ecumen. (170 p.)

Thematic curriculum list

On enlightenment and education

Durkheim, Émile (1956): *The nature and method of pedagogy*. In Durkheim, Émile: *Education and sociology*. Glencoe, The Free Press. P. 91-112. (22 p.)

Kant, Immanuel (1784): *An Answer to the Question: What is Enlightenment?* (8 p.) Available on It's learning. The text is available on It's learning.

Outram, Dorinda (2013). *The Enlightenment. New Approaches to European History*. New York: Cambridge University Press. P. 1-9 (10 p.)

Salerno, Roger A. (2004): *Enlightenment and Beyond*. In Salerno, Roger A.: *Beyond the Enlightenment. Lives and Thoughts of Social Theorists*. Prager Publishers. P. 1-7. (8 p.)

Young, M. and Muller, J. (2010): *Knowledge and Truth in Sociology of Education*. In *Social Realism, Knowledge and the Sociology of Education*. Maton, K. and Moore, R. (Eds.). Continuum. P. 110-130. (21 p.)

Body, mind and society

Crossley, Nick (2001): *The mind-body dualism: Investigating Descartes' ghost*. In Crossley, Nick: *The Social Body. Habit, identity and desire*. SAGE publications. P. 8-21. (14 p.)

Cahill, Spencer. E. (2006): *Building Bodily Boundaries: Embodied Enactment and Experience*. In *Body/Embodiment. Symbolic Interaction and the Sociology of the Body*. Waskul, D. and Vannini, P. (eds.). Ashgate. P. 69-82. (14 p.)

Elias, Norbert (1994) [1939]: *The Civilizing Process. The History of Manners*. Basil Blackwell. P. 95-105, example pages in addition. (16 p.)

Gardner, Carol B. and Gronfein, William P. (2006): *Body Armour: Managing Disability and the Precariousness of the Territories of the Self*. In *Body/Embodiment. Symbolic Interaction and the Sociology of the Body*. Waskul, D. and Vannini, P. (eds.). Ashgate. P. 83-94. (12 p.)

Prout, Alan. (2000). *The body, childhood and society*. Basingstoke: Macmillan. P. 19-59. (41 p.)

Shilling, Chris (2007): *Sociology and the Body: classical traditions and new agendas*. Sociological Review, Vol. 55. (18 p.). The text is available on It's learning.

Critical theories

Adorno, T. (2003): *Education after Auschwitz* [1967]. In Adorno, T.W., Tiedemann, R. and Livingstone, R.: *Can One Live After Auschwitz?* Stanford University Press. P. 19-33. (15 p.). The text is available on It's learning.

Callewaert, Staf (1999): *Philosophy of Education, Frankfurt Critical Theory, and the Sociology of Pierre Bourdieu*. In *Critical theories in Education. Changing Terrains of Knowledge and Politics*. Popkewitz, T. S. and Fendler, L. (eds.). Routledge. P. 117-144. (28 p.)

Stirk, Peter M. (2000): *Critical Theory, Politics and Society. An introduction*. Pinter. Chapter 2. A *Preliminary outline of Critical Theory*. P. 31-45 (15 p.). Chapter 4. *The Critique of Positivism*. P. 62-75. (14 p.)

Sociological and educational issues

Bourdieu, Pierre (2008): *Jacobin ideology*. In Bourdieu, Pierre: *Political Interventions. Social Science and Political Action*. Verso. P. 34-39. (6 p.)

Grenfell, Michael (2004): *Bourdieu in the Classroom*. In *Culture and Learning*. Mark Olsson (ed.). IA publishing. P. 49-72 (24 p.)

Grenfell, Michael (2012): *Pierre Bourdieu: key concepts*. Durham: Ecumen. (170 p.). Book to be borrowed or bought.

PED1022 EDUCATION AND THE WELFARE STATE

Antikainen, Ari (2006): In search of the Nordic Model in Education (15p) *Scandinavian Journal of Educ.* Vol 50

Arnesen, Anne-Lise and Lisbeth Lundahl (2006): Still Social Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States. (15 p) *Scandinavian Journal of Educ.* Vol 50

Carlgren, I., Klette, K., Myrdal, S., Schnack, K. og Simola, H. (2006) "Changes in Nordic Teaching Practices: From individualised teaching to the teaching of individuals" i *Scandinavian Journal of Educational Research*, 50:3, 301-326 (26 p)

Einarsdottir; J (2006): "Between two continents. Between two traditions. Education and Care in Icelandic Preschools". In *Nordic Childhoods and Early Education*. IAP. Information Age Publishing, Connecticut (20 p)

Frimannsson, Heidar (2006): Is there a Nordic model in education? (6 p) *Scandinavian Journal of Educ.* Vol 50

Halvorsen, Knut and Stjernø, Steinar (2008): *Work, Oil and Welfare. The Welfare State in Norway*. Chapter 1 "From Poverty to a Welfare State" & Chapter 10 "Prospects and challenges". (35 p) Universitetsforlaget.

Mortimore, Peter, Field, Simon and Pont, Beatriz (2004): *Equity in Education. Thematic Review, Norway – Country Note* (s 47-57) (10s) . OECD, Paris.
<http://www.oecd.org/education/innovation-education/35892523.pdf>

Telhaug, Alfred, Odd Asbjørn Mediaås, Petter Aasen (2006): The Nordic Model in Education: Education as a part of the political system in the last 50 years. (40 p) *Scandinavian Journal of Educ.* Vol 50

Volckmar, Nina (2008): Knowledge and Solidarity: The Norwegian social-democratic school project in a period of change, 1945 -2000 (16 p) *Scandinavian Journal of Educ.* Vol 52

Volckmar, Nina and Susanne Wiborg (2014): "A Social Democratic Response to Market-Led Education Policies: Concession or Rejection?" in U.Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.) *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters Neo-Liberal Policy* (s117-131) (15p) Springer

Volckmar, Nina (2012): "Norway" in C.L. Glenn & J.D.Groof (Eds.) *Balancing Freedom, Autonomy and Accountability in Education. Volume. 2.* (s 383-397)(16 p) Wolf Legal Publishers, The Netherlands

Aasen, Petter (2003): What happened to Social Democratic Progressivism in Scandinavia? Restructuring Education in Sweden and Norway in the 1990s (40p) In Michael Apple (ed): *The State and the Politics of Knowledge*. Routledge Falmer

Aasen, Petter (2007): "Equity in Educational Policy: A Norwegian Perspective" in *International Studies in Educational Inequality, Theory and Policy*, vol 2, p 127-142. Springer (15 p)

In addition

From the Norwegian Ministry of Education and Research:

Core curriculum Norway

http://www.udir.no/upload/larerplaner/generell_del/Core_Curriculum_English.pdf

About the educational system in Norway:

Education – from Kindergarten to Adult Education

http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Education_in_Norway.pdf?epslanguage=no

From the Norwegian Directorate for Education and Training:

Equity in Education for all

http://www.udir.no/Upload/Brosjyrer/5/Likeverdig_eng_jan%202008.pdf?epslanguage=no

Resten av pensum blir bekjentgjort ved semesterstart

PED2001 PEDAGOGIKK I SAMFUNNSPERSPEKTIV

Aarsand , Liselott og Aarsand, Pål (2012). *Familjeliv och lärande*. Lund, Studentlitteratur
(kapittel 2, 3, 10, 11 (s. 70).

*Bourdieu, Pierre (1997). *Af praktiske grunde: omkring teorien om menneskelig handlen*.
København, Hans Reitzel. S. 11-31 (21 s.)

*Bourdieu, Pierre (1995). *Distinksjonen. En sosiologisk kritikk av dømmekraften*. Pax Palimpsest.
S. 173-185 (13 s.)

Börjesson, Mats og Alf Rehn (2009). *Makt* (s. 79-118). Stockholm: Liber. (43)

*Goffman, Erving (1981). *Forms of talk*. Philadelphia, University of Pennsylvania Press. (s. 124-159).

Marion Young, Iris (1980): *Throwing like a Girl: A Phenomenology of Feminine Body Comportment Motility and Spatiality*. Human Studies, Vol. 3, No. 2. S. 137-156 (20 s.)

Mills, Sara (2004) *Discourse*. (Kap 1-4 + 6). Routledge, New York. (110)

Olsen, Bent (2009): *Når pædagogikken bringer mennesker sammen – en eksperimentel rejse gennem byens sociale geografi og alle dens børnehaver*. VIA/Systime. S. 31-160 (130 s.).

*Olsen, Bent (2014): *Magt & meninger: Pædagogiske værdiprofiler blandt personalet i danske børnehaver*. (22 s.)

Prieur, Annick og Carsten Sestoft (2006): *Pierre Bourdieu. En introduktion*. København, Hans Reitzel. S. 87-102; 157-184 (52 s.)

*Reed-Danahay, Deborah (2005). *Locating Bourdieu*. Indiana University Press. Kapitel 4. *Habitus and Emotions*. S. 99-128 (30 s.)

* Speer S. & Stokoe, E. (2012) An introduction to conversation and gender. I Speer, S. & Stokoe E., (red) *Conversation and Gender*. Cambridge, Cambridge. (17 s)

PED2002 BARNE – OG UNGDOMSKULTURER MED VEKT PÅ ALDERSGRUPPEN 10 – 20 ÅR

Aarsand, Pål (2012). The ordinary player: Teenagers talk about digital games. I *Youth Studies* 15(8) s. 961-977.

Awan, F., & Gauntlett, D. (2013). Young people's uses and understandings of Online social networks in their everyday lives. *Young*, 21(2), 111-132.

Blackman, S. (2007). Youth subcultural theory: A critical engagement with the concept, its origins and politics, from the Chicago school to Postmodernism. *Youth Studies*, 8(1), 1-20.

* Buckingham, David (2013). Constructing children as consumers. In *The Routledge International Handbook of Children, Adolescents and Media* (s. 54-60). Routledge, London.

Cook, D. T., & Kaiser, S. B. (2004). Betwixt and be Tween: Age ambiguity and the sexualization of the female consuming subject. *Consumer culture*, 4(2), 203-227.

Chittenden, T. (2010). Digital dressing up: modeling female teen identity in the discursive spaces of the fashion blogosphere. *Youth Studies*, 13(4), 505-520.

Frønes, I. (2013). *Å forstå sosialisering*. Gyldendal, Oslo.

Hammarén, N. & Johansson, T. (2010). *Identitet – kort og godt*. Samfunds litteratur, Fredriksberg. (145)

* Larsen, Marlene Charlotte (2011). Ungdommelige følelser i offentlige rum. I *Barn nr. 3/4*.

* Løvlie, Lars (2003) Teknokulturell danning. I Slagstad, R., Korsgaard, O., & Løvlie, L. (red.) *Dannelsens forvandlinger* (s. 347-371). Pax, Oslo.

* Madsen, O. J. (2010). *Den terapeutiske kultur* (s. 124-149). Universitetsforlaget, Oslo.

Murnen, S. K., Smolak, L. Mills, J. S., & Good, L. (2003). Thin, sexy women and strong, muscular men: Grade-school children's responses to objectified images of women and men. *Sex Roles* 49(9/10): 427-437.

Music, V. & Godø, H. T. (2011). Skolemotivasjon, anerkjennelse og gatekultur i klasserommet. En studie av minoritetsgutter i Oslo. *Tidsskrift for ungdomsforskning* 11(2): 3-24.

- Rasmussen, K. (2004). Places for Children – Children's places. *Childhood* 11(2): 155-173.
- Rysst, M. (2005). Det koster å være kul: Om tweenagers opplevelse av tilhørighet i en flerkulturell setting i Oslo. *Tidsskrift for ungdomsforskning* 5(2): 5-26.
- Vandenbosch, L. & Eggermont, S. (2013). Sexualization of Adolescent Boys: Media exposures and boys' internalization of appearance ideals, self-objectification, and body surveillance. *Men and Masculinities* 16(3): 283-306.
- * Øia, T. (2013). *Ungdom, rus og marginalisering* (s. 203-228). Cappelen Damm, Oslo.

PED2900 BACHELOROPPGAVE I PEDAGOGIKK

Dalland, O. (2012). (5.utg). *Metode og oppgaveskriving*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (250 s.)

PED3008 VITENSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE

Forskningsmetode

Titler merket med * er samlet i et kompendium og kan kjøpes på Tapir.
 Artikler som ikke er samlet i kompendiet kan lastes ned elektronisk på NTNU bibliotekets hjemmeside
<http://www.ntnu.no/ub>

Bøker

Thagaard, T. (2009) *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. Kap.1-5, 9-10.
 Bergen: Fagbokforlaget

Kjeldstadli, Knut (2000). *Fortida er ikke hva den en gang var. En innføring i historiefaget*. Oslo:
 Universitetsforlaget, kap. 1-2, 7-9, 11-13, 15, 17-18, 21. (167 s) Finnes som e-bok.

Kleven, Thor Arnfinn (red.) (2011). *Innføring i pedagogisk forskningsmetode. En hjelp til kritisk
 tolkning og vurdering*. Oslo: Unipub [2. utg.]. (221 s)

Moen, Torill og Karlsdottir (red.) (2011). *Sentrale aspekter ved kvalitativ forskning*. Trondheim: Tapir
 Akademisk Forlag, s. 9-85. (76 s)

Ringdal, Kristen (2013). *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*.
 Bergen: Fagbokforlaget, kap. 4, 5, 7, 9 og15. [3. utg.] (104 s)

*Hitching, Tonje Raddum, Nilsen, Anne Birgitta og Veum, Aslaug (red.)(2011). *Diskursanalyse i
 praksis. Metode og analyse*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Introduksjon, s. 11-48. (37 s)

Artikler

Bryman, Alan (2006). Integrating quantitative and qualitative research: how is it done? *Qualitative
 Research*, 2006, volume 6, s. 97-113. (16 s)

*Kjeldstadli, Knut (1999). I hvilken forstand kan vi snakke om sannhet i historie? *Historisk Tidsskrift*, B. 78, nr. 3, s. 375-386. (12 s)

Kleven, Thor Arnfinn (2008). Validity and validation in qualitative and quantitative research, *Nordisk Pedagogik*, 3/2008, s. 219-233. (14 s)

Larsson, Staffan (2005) Om kvalitet i kvalitativa studier, *Nordisk Pedagogik*, 1/2005, s. 16-35. (19 s)

*Sandmo, Erling (1999). Mer eller mindre sannhet, *Historisk Tidsskrift*, B. 78, nr. 3, s. 387-399. (12 s)

*Sandmo, Erling (2001). Sannhetens historie, B. 80, nr. 1, s. 123-129. (6 s)

Statistikk

Valås H (2006): *Elementær statistikk*. Trondheim: Tapir akademiske forlag. Kap. 1 (s. 3-14 og s. 22-36), kap. 2 (s. 71-80 og 86-98), kap. 3 (s. 146-158), kap. 4 (unntatt s. 196-209), kap. 5 (s. 220-223 og s. 229-237), kap. 6, kap. 9.

Anbefalt tilleggs litteratur

Lund, Torleif (2005). The Qualitative-Quanitative Distinction: Some comments, *Scandinavian Journal of Educational Research*, Vol. 49, No. 2, April 2005, s. 115-132.

Viktige nettsteder

Den nasjonale forskningsetiske komité for humaniora og samfunnsvitenskap (NESH):
<http://www.etikkom.no/Templates/Pages/FBIBArticle.aspx?id=855&epslanguage=no>

Forskingsetiske retningslinjer:

[http://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-som-PDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20\(2006\).pdf](http://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-som-PDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20(2006).pdf)

NTNU Universitetsbiblioteket og VIKO (hjelp til litteratursøk og oppgaveskriving):
<http://www.ntnu.no/viko/>

PED3009 FORDYPNING I FORSKNINGSMETODE

Kvalitativ metode

Faglig innhold

Fokus i kurset vil være på intervju som datainnsamlingsmetode. Kurset vil legge vekt på at studentene får øve seg på, og får erfaring med utarbeiding av intervjuguide, gjennomføring av intervju og transkribering av intervju. Det vil også jobbes med enkelte analysemetoder som kan benyttes i bearbeidingen av kvalitative data. Noen tilnærminger innen kvalitativ metode vil bli vektlagt. Kvalitet i kvalitativ forskning vil være sentralt gjennom hele kurset. I tillegg vil det være gjennomgang av hvordan man kan henvise til litteratur.

Pensumlitteratur

- Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode – en kvalitativ tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Moen, T. & Karlsdottir, R. (2011). *Sentrale aspekter ved kvalitativ forskning*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Nilssen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier. Den skrivende forskeren*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Thorberg, R. & Fejes, A. (2009). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitative studier. I A. Fejes, & R. Thornberg (red.), *Handbok i kvalitativ analys*, s. 216-235. Stockholm: Liber.

Utdelt materiale

Kvalitativ metode med fokus på interaksjon

Pensumlitteratur

- *Antaki, C., Billig, M. Edwards, D. & Potter, J. (2003) Discourse analysis means doing analysis: A critique of six analytical shortcomings. *Discourse analysis Online*, 1. Hentes fra: <http://extra.shu.ac.uk/daol/articles/v1/n1/a1/antaki2002002-paper.html> (10)
- Corsaro, W. & Molinari, L. (2000). Entering and observing in children's world: A reflection on a longitudinal ethnography in early education in Italy. I Christensen, P. & James, A. (Eds.) *Research with Children: Perspectives and Practices*, s. 179-200. Routledge/Falmer. London. (21)
- *Hammersley, M. (2010). Reproducing or constructing? Some questions about transcription in social research. *Qualitative Research*, 10(5), 553-569. (15)
- Francis, D., & Hester, S. (2004). *An Invitation to Ethnomethodology*. (kap 1, 2, 7, 9 & 11). London: Sage. (69)
- Ivarsson, J., Linderoth, J. & R. Säljö (2009) Representations in Practices: a socio-cultural approach to multimodality in reasoning. In C. Jewitt (ed.) *The Routledge Handbook of Multimodal Analysis*. London: Routledge.
- *Luff, P., & Heat, C. (2012). Some 'technical challenges' of video analysis: social actions, objects, material realities and the problems of perspective. *Qualitative Research*, 12(3), 255-279. (24)
- Melander, Helen. (2012). Knowing how to play the game of jump rope: Participation and stancetaking in a material environment. *Journal of Pragmatics*, 44(11), 1434-1456. (22)
- Knoblauch, H. (2012). Videography: Focused Ethnography and Video Analysis. In H. Knoblauch, B. Schnettler, J. Raab & H.-G. Soeffner (Eds.), *Video Analysis: Methodology and Methods* (pp. 69-84). Frankfurt: Peter Lang. (15)
- *Kvale, S. (2005). Om tolkning af kvalitative forskningsinterviews. *Nordisk Pedagogik*, 25(1), 3-15.
- Silverman, D. (2001) *Interpreting qualitative data*, (s. 43-82). Sage: London. (39)
- Taylor, S.(2001) Locating and conducting discourse analytical research. I Wetherell, M., Taylor, S. & Yates, S. (Eds.) *Discourse as data: A Guide for analysis*. London: Sage. (20)
- Ten Have, P. (2009) Conversation Analysis: Analysing Everyday Conversational Activities. I Jacobsen, M. H. (ed.), *Encountering the everyday: An Introduction to the Sociologies of the Unnoticed* (257-278) London: Palgrave. (21)
- Tholander, M. & Cekaite, A. T. (2009) Konversationsanalys. I Fejes, A. & Thornberg, R. (red) *Handbok i kvalitativ analys*, (s. 154-175). Stockholm: Liber. (21)
- Thorberg, R. & Fejes, A. (2009). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitative studier. I Fejes, A. & Thornberg, R. (red) *Handbok i kvalitativ analys*, s. 216-235. Stockholm: Liber. (20)
- Wilkinson, S. (2006). Analyzing interaction in focusgroups. I P. Drew, G. Raymond & D. Weinberg (red). *Talk and interaction in social research methods* (Chapter 4). London: Sage.

Aarsand, P., & Forsberg, L. (2009). De öppna och stängda dörrarnas moral: dilemman i deltagande observation med videokamera. In A. Sparrman, J. Cromdal, A.-C. Evaldsson & V. Adelswärd (Eds.), *Den Väsentliga Vardagen: några diskursanalytiska perspektiv på tal, text och bild* (pp. 148-168). Stockholm: Carlsson. (20)

Det vil komme noen tekster i tillegg. Hvilke disse er vil bli opplyst om ved studiestart.

* Gå inn via biblioteket og søk i tidsskrift databasen. Om du gjør dette fra hjemmet må du først laste ned en klient på din maskin (orakel tjenesten ved inngangen til biblioteket hjelper til med dette)

Kvantitativ metode

Emnet gir en praktisk innføring i planlegging og gjennomføring av et lite forskningsprosjekt med vekt på surveydesign. Studentene vil i fellesskap utvikle et spørreskjema med sammensatte mål, gjennomføre en enkel datainnsamling, kvalitetssikre instrumentet og gjøre enkle analyser av data. Sentrale tema vil være:

- Operasjonalisering av begrep - konstruksjon av sammensatte mål
- Faktorstruktur - faktoranalyse
- Diverse analyser
- Validitet og reliabilitet

Bøker

Furr, M. R. (2011). *Scale Construction and Psychometrics for social and personality psychology*. London: SAGE. (Kapittel 1-8, 110 sider).

Pallant, J. (2013). *SPSS Survival Manual. A Step by Step Guide to Data Analysis Using IBM Spss*. Maidenhead: Open University Press

Anbefalt tilleggs litteratur

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics: and sex and drugs and rock 'n' roll*. Los Angeles: SAGE.

Kleven, Thor Arnfinn (2008). Validity and validation in qualitative and quantitative research, *Nordisk Pedagogik*, 3, s. 219-233.

Ringdal, Kristen (2013). *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget

Pett, M. A., Lackey, N. R., & Sullivan, J. J. (2003). *Making sense of factor analysis: The use of factor analysis for instrument development in health care research*. Thousand Oaks, California: SAGE.

Fordypning i historiske og tekstanalytiske metoder

Faglig innhold

Kurset vil i hovedsak komme innom fire sentrale tekstanalytiske tilnærminger: *historisk analyse*, *dokumentanalyse*, *diskursanalyse* og *kritisk diskursanalyse*. Kritisk diskursanalyse vil bli vektlagt noe, siden denne tilnærmingen innebærer både teori og metodiske fremgangsmåter som også vil være aktuelle for mer generell tekstanalyse. Temaer som diskursive representasjoner, ontologiske og epistemologiske aspekter, diskursive posisjoner, hierarkiske maktrelasjoner, interdiskursivitet og spørsmål om sannhet vil her være aktuelle.

Det overordnede målet med kurset er å få et mer solid teorigrunnlag for tekstanalytiske metoder, samt en bedre innsikt i hvordan man kan anvende disse metodene i f.eks. en masteroppgave. Forelesningene vil derfor vektlegge sentral teori og metodiske fremgangsmåter, mens seminarene søker å knytte dette mer opp mot studentenes aktuelle masteroppgave.

Obligatorisk (300 s.)

Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press. (Kap.3; 40 s.)

Neumann, I. (2010). *Mening, materialitet, makt: en innføring i diskursanalyse*. Bergen:

Fagbokforlaget. (Hele boken; 200 s.).

Wodak, R. & Meyer, M. (ed.) (2009). *Methods of critical discourse analysis*. London: Sage.

(Kap. 1-2; 60 s.).

Forslag til selvvalgt pensum (i alt ca. 200 s.)

Jørgensen, M. W. & Phillips, L. (1999). *Diskursanalyse som teori og metode*. Frederiksberg:

Roskilde Universitetsforlag.

Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.

Fairclough, N. (2010). *Critical discourse analysis. The critical study of language*. London:

Pearson.

Hitching, R., Nilsen, A.B. & Veum, A. (red.) (2011). *Diskursanalyse i praksis. Metode og*

analyse. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

McCulloch, G. (2004). *Documentary Research. In education, history and the social sciences*.

London: Routledge

Prior, L. (2003). *Using documents in Social Research*. London: Sage

Scott, J. (1990). *A Matter of Record*. Cambridge: Polity Press

PED3041 GRUNNLEGGENDE SPESIALPEDAGOGISKE PROBLEMSTILLINGER

Titler merket * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Akademia.

Aarnes, A. (2013): *IOP i praksis. Individuell tilpasning i skolen*. Oslo: PEDLEX.

Befring, E. og Tangen, R. (red.) (2012): *Spesialpedagogikk*. Oslo: Cappelens Akademiske Forlag. Kap. 1-6, 11-12. I tillegg er hele del 3 anbefalt lesning.

Dahlen, M. (2013). *Spesialundervisning – til elevens beste?* Oslo: Gyldendal Akademisk.

*Emanulsson I.(1995): Integrering og konsekvensar av integreringsideologien. I: P. Haug.
Spesialpedagogiske utfordringer. Oslo: Universitetsforlaget, s.94-108.

*Haug, P. (2004): Finst den spesialpedagogiske kompetansen det er bruk for i skulen?
Spesialpedagogikk, nr. 5.

*Hausstätter, R.S. (2012). Grenseoppgangen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisng. I
R.S. Hausstätter (red.) *Inkluderende spesialundervisning* (s.2-33). Kristiansand:
Fagbokforlaget.

*Hausstätter, R.S. (2012). Den individuelle opplæringsplanen som strategisk dokument (s.127-
138) I R.S. Hausstätter (red.) *Inkluderende spesialundervisning* (s.2-33). Kristiansand:
Fagbokforlaget.

*Hausstätter, R.S.(2007). Før og etter spesialundervisningen. I R.S. Hausstätter (red.)
Spesialpedagogiske grunnlagsproblemer – mellom ideologi og virkelighet.
Kap.2Kristiansand: Fagbokforlaget.

ICF Internasjonal klassifikasjon av funksjon, funksjonshemming og helse. Hentes fra
<http://www.kith.no/upload/1855/NorskBrukerveiledning-v1.pdf>

Johannesen, E., Kokkersvold, E. og Vedeler, L. (2010): *Rådgiving. 3. Utgave*

*Kuther, T. L. (1994). *Diagnostic Classification of Children within the Educational System: Should It Be Eliminated?*

*Moen, T. (2013). Samarbeid mellom PP-rådgivere og lærere. *Spesialpedagogikk, 6*, 15-23.

*Moen, T. (2008). Inclusive educational practice: Results of an empirical study. *Scandinavian Journal of Educational Research* 52 (1)59-75.

*Moen, T., Bevanger, H., Gjølgali, O. og Kylling, S. (2008): Om tilpasset opplæring – refleksjoner i et
FOU-prosjekt. *Utdanning nr. 5.*

*Nilsen, S. (2011) Tilpasset opplæring gjennom spesialundervisning – med særlig vekt på
barnetrinnet. I H. Bjørnsrud & S. Nilsen (red.) *Lærerarbeid for tilpasset opplæring*, (s.47-67).
Oslo: Gyldendal.

*Overland, T. & Nordahl, T. (2013) Rett og plikt til opplæring. Om fravær og deltakelse i skolen.
Kap.2. Kristiansand. Fagbokforlaget

Pedersen, Å. (2006): *Skolen som forvaltningsorgan. En innføring i skolensrettslige rammer.*
Trondheim: Tapir

*Pijl, S.J. og Dyson, A. (1998): Funding Special Education: a tree-country study of demand-oriented
models. *Comparative Education*, 34 (3), 261-279.

Skau, G. (2011). *Gode fagfolk vokser: Personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. Oslo: Cappelen Damm.

Veileddning. Spesialundervisning i grunnskole og videregående opplæring.(2009). KUF.
<http://bestilling.utdanningsdirektoratet.no/>

Aktuelle styringsdokumenter

Opplæringslova <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

NOU 2009: 18 *Rett til læring*

http://www.regjeringen.no/pages/2223561/NOU_2009_18_rett_til_laering.pdf

Meld. St. Nr. 18 (2010- 2011). *Læring og fellesskap Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov*

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-18-20102011.html?id=639487>

Tilleggs litteratur

Dalen, M. Hvis spesialundervisning ikke fantes. – Tilpasset opplæring i en skole for alle. I NOU: 16 *I første rekke*. Vedlegg 1

Haug, P. Om spesialundervisninga ikkje fanst. I NOU: 16 *I første rekke*. Vedlegg 2

Nordahl, T. Hvis spesialundervisning ikke fantes - tilpasset opplæring for alle. I NOU 2003: 16 *I første rekke*. Vedlegg 3

Skaalvik, E. (2004): Prestasjonsorientering hindrer inkludering. *Spesialpedagogikk, nr.5*.

PED3042 FORDYPNING I LÆREVANSKER

Tekster som er merket med * finnes i kompendiet som selges på Akademia/Dragvoll. Tekster som er merket med ** vil bli lagt ut på It's Learning i mappa Tekster.

Del 1 Lese- og skrivevansker

Anmarkrud, Ø. & Refsahl, V. (2010). *Gode lesestrategier - på mellomtrinnet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Bråten, I. (red.) (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: J. W. Cappelens forlag AS, kap. 1, 2, 3; s. 9 – 81.

*Bråten, I., Amundsen, A., & M. S. Samuelstuen (2010). Poor readers – Good learners: A study of dyslexic readers learning with and without text. *Reading and Writing Quarterly*, 26, s 166 – 187.

Hagtvet, B.E, Frost, J. & V. Refsahl (2015). *Den intensive leseopplæring. Dialog og mestring når lesingen har låst seg*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk Forlag. Kap 3, 4.

*Hulme, C. & Snowling, M.J. (2009). *Developmental Disorders of Language Learning and Cognition*. Chichester, WS.: Wiley-Blackwell. Kap 2: Reading disorders I: Developmental dyslexia, s. 37 – 89.

Klinkenberg, J.E. & Skaar, E. (2003). Lærerveiledning. Lærerveiledningen til testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving). PP-tjenestens materiellservice. Kan skaffes via nettstedet: <http://www.ppt-materiell.no/STAS%20info%20ark.pdf> / http://www.ppt-materiell.no/ppt_produktkatalog.asp?ID=8 produkt 1005.

*Lervåg, A. (2002). Forholdet mellom språk, ulike fonologiske ferdigheter og den begynnende leseutviklingen. I: Bråten, I. (red): *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv*. Cappelen Akademisk Forlag. s. 148 – 163.

*Lyster, S.A. H. (2013). Barns språkutvikling. I: Kvællo, Ø. (red.): *Barnas barnehage 2:.. Barn i utvikling*. Gyldendal Norsk Forlag AS, 2. utg. Kap 3, s 65 – 97.

Lyster, S.A.H. (2011). *Å lære å lese og skrive. Individ i kontekst*. Gyldendal Norsk Forlag AS (2. utg).

*Lyster, S.A.H. (2003). STAS - Standardisert test i avkoding og staving, *Spesialpedagogikk (4)*. Utdanningsforbundet. s. 1 – 8.

*Lyon, G.R., Shaywitz, S.E. og Shaywitz, B.A. (2003). A definition of dyslexia. *Annals of Dyslexia*, Vol. 53, s. 1 – 14.

*Melby-Lervåg, M. (2011). Effekten av språkstimulering i førskolealder på senere leseforståelse: Hva kan forskning fortelle oss? *Spesialpedagogikk*, (2). Utdanningsforbundet. s. 41 – 51.

*Sørsvoll, T. (2013). *Wittingmetoden i praksis: Kartlegging og undervisning* .

*Swärd, A.K. (2008). *Att säkerställa skriftpråkighet genom medveten arrangering. Wittingmetodens tillämpning i några olika lärandemilöer*. s. 25 – 38. Dr.gradsavhandling i Spesialpedagogikk. Stockholms universitet. Hele avhandlingen med referanseliste kan lastes ned via: <http://wittingforeningen.se/forskning/>.

*Tønnessen, F.E. (2005). Bruk av lesetester. I: E. Solerød (red.), *Lese- og skriveopplæring som pedagogisk utfordring: festskrift til Alfred Lie*. Høgskolen i Østfold. Rapport 2005:2. s. 5 – 14.

*Witting, M. (1993). *Wittingmetoden – en mulighet for mange. Ominnlæring – en arbeidsmåte å overvinne lese- og skrivevansker*. Forelesning på Wittingmetodens rikskonferanse, Sverige, 20. mars 1993. I samarbeid med forfatteren har T. Sørsvoll oversatt og tilpasset teksten til norsk språk.

I tillegg er testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving) pensum. Denne er utarbeidet av Klinkenberg, J.E. og E. Skaar. Selve testen vil bli kopiert og delt ut på en av forelesningene. Lærerveiledningen til STAS skal også brukes. Dette heftet må kjøpes (se pensumlisten).

Anbefalt litteratur

- Bråten, I. (red.) (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: J. W. Cappelens forlag AS, kap. 10 og 11; s. 221 – 285, samt f.eks. kapitler om leseforståelse hos minoritetsspråklige.
- Hagtvet, B.E, Frost, J. & V. Refsahl (2015). *Den intensive leseopplæring. Dialog og mestring når lesingen har låst seg*. Cappelen Damm Akademisk. Kap. 6-11, samt andre kapitler ikke satt opp i pensumlista
- Bjørneboe, J.: Jonas

Del 2 Sosioemosjonelle vansker

Tallene refererer til anbefalt pensum i hht undervisningsplanen for dette emnet.

1. Befring, E. (2012). Forebygging i en psykososial kontekst. I E. Befring & R. Tangen (red). *Spesialpedagogikk* (s.129-147). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (pensum også på Ped3041)
2. Drugli, M.B. & Onsøien, R. (2010). *Vanskellige foreldresamtaler – gode dialoger*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.
3. *Langveld, H., Sandve, L.K. og Borgestrand H.H. (1999). Å forstå elever med Aspergers syndrom. *Spesialpedagogikk*, 8, 22-26.
4. *Lund, I. (2010). Det stille atferdsproblemet – i møte med lærerens relasjonskompetanse og mentaliseringskapasitet. *Spesialpedagogikk 1*, 4-9.
5. Martinsen, H., & Tellevik, J.M. (2012). Autisme – en spesialpedagogisk utfordring. I E. Befring & R. Tangen (red.) *Spesialpedagogikk*. (s.485-501). Oslo: Cappelen Damm as
6. *Moen, T. (2006). ”Barna må mestre skoledagen” En empirisk studie av klasseledelse. I P. Andersen (red.) *Klasse- og læringsledelse* (s.90-102). København: Unge Pædagoger.
7. *Moen, T. (2011a). Klasseledelse. I M.B. Postholm, P.Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.) *Lærerarbeid for elevenes læring* (s. 147-160). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
8. *Moen, T. (2011b). Tre perspektiver på sosial kompetanse: Muligheter og begrensinger. I I H. Bjørnsrud & S. Nilsen (red) *Læringsarbeid for tilpasset opplæring- tilrettelegging for læring og utvikling*, (s.87-99). Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag.
9. *Moen, T., Nilssen, V. og Weidemann, N. (2007). An aspect of a teacher’s inclusive educational practice: scaffolding pupils through transitions, *Teachers and Teaching: Theory and practice*, 13 (3) 269-286.
10. Nordahl, T., Sørlie, A.M., Manger, T., Tveit, A. (2012). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærmingar*. Bergen: Fagbokforlaget.
11. *Samulesen, A.S. (2006) Lærerfokus i klasseromsobservasjon. *Skolepsykologi 2*, 31-46.

12. *Somby, H.M. & Hausstätter, R.S. (2010). En kvantitativ studie av situasjonen til elever med innagerendne atferd i skolen. *Spesialpedagogikk* 10, 4-12.
13. Strand, G. (2004). *AD/HD, Tourettes syndrom og narkolepsi – en grunnbok*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap.1-3, 5.
14. *Tveit, A. (2009). Roser vi barn for mye? *Spesialpedagogikk* 10, 4-13.
15. **Wubbles, T., Breckelmans, M., Brook, P., Wijsman, L., Mainhard, T. & Tartwijk, J. (2014) Teacher-student relationships and Classroom management. I Emmer, E.T. & Sabornie, E.J. (red.) *Handbook of Classroom Management*. New York: Routledge (363-386).

Anbefalt tilleggs litteratur

Doyle, W. (1986). Classroom organization and management. I M.C. Wittrock (red.). *Handbook of research on teaching*. New York: Macmillan (392-431).

Anbefalt skjønnlitteratur (samt omtale av den) vil bli lagt ut på It's learning.

Del 3 Matematikkvansker

*Askew, M. (2000) It ain't (just) what you do: effective teaching of numeracy. I: Thompson, I. (ed.) *Issues in teaching numeracy in primary schools*. Open University Press, s. 91-102.

*Askew, M. (2001) What does it mean to learn? What is effective teaching? I: Anghileri, J. (ed.) *Principles and Practices in Arithmetic Teaching. Innovative approaches for the primary classroom*. Open University Press, s. 134-146.

**Aastrup, S. og Johnsen, K. (2014) Kartlegging og undervisning i dynamisk perspektiv. I T.S. Gustavsen, K.R.C. Hunna, I.C. Borge og P.S. Andersen (red.) *QED 1-7 Matematikk for grunnskolelærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

**Brekke, G. (1995) *Kartlegging av matematikkforståelse. Introduksjon til diagnostisk undervisning i matematikk*. Nasjonalt Læremiddelsenter.

*DiMartino, P. & Zan, R. (2011) Attitude towards mathematics: a bridge between beliefs and emotions. *ZDM Mathematics Education*, (43), 471-482

*Frostad, P. (2005) Grunnleggende ferdigheter i matematikk. I H. Sigmundsson og M. Haga (red.) *Ferdighetsutvikling. Utvikling av grunnleggende ferdigheter hos barn*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 118-141.

*Geary, D.C. (2003) Learning disabilities in arithmetic: Problem solving differences and cognitive deficits. I: Swanson, H.L., Harris, K.R. & Graham, S. *Handbook of Learning Disabilities*. New York, The Guilford Press, s. 199-210.

*Gray, E. & Tall, D.O. (1994) Duality, ambiguity, and flexibility: a “proceptual” view of simple arithmetic. *Journal for Research in Mathematics Education*, 25 (2) 116-140.

*Hiebert, J., & Lefevre, P. (1986) 'Conceptual and Procedural Knowledge in Mathematics: An Introductory Analysis. I Hiebert (Ed.) *Conceptual and Procedural Knowledge: The Case of Mathematics*, Hillsdale, N.J., Lawrence Erlbaum Associates, s. 1-23.

*Kamii, C., Lewis, B.A. & Kirkland, L. (2001) Manipulatives: when are they useful? *Journal of mathematical behavior*, 20, 21-31.

Lunde, O. (2010) *Hvorfor tall går i ball. Matematikkvansker i et spesialpedagogisk fokus*. Info Vest Forlag.

McIntosh, A. (2007) *Alle teller*. Matematikksenteret – Nasjonalt senter for matematikk i undervisningen.

*McLeod, D.B. (1992) Research on affect in mathematics education: A reconceptualization. I: Grouws, D.A. (ed.): *Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning*, New York: Macmillian Publishing Company, s. 575-597.

*Neuman, D. (2013) At andra arbetssätt och kultur inom den inledande aritmetikundervisningen. *Nordic Studies in Mathematics Education*, 18(2), 3-46.

Ostad, S.A. (2008) *Strategier, strategiobservasjon og strategiopplæring – Med fokus på elever med matematikkvansker*. Trondheim: Læreboka Forlag A/S.

Ostad, S.A. (2010) *Matematikkvansker - En forskningsbasert tilnærming*. Oslo: Unipub.

Anbefalt lesing

LK06 Generell del, Prinsipper for opplæringa, Læreplaner i matematikk

Veiledninger i matematikk til LK06

**Stigler, J.W. & Hiebert, J. (1999) *The teaching gap. Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: The Free Press. Kap. 1- 6.

PED3510 NORSK UTDANNINGSHISTORIE OG UTDANNINGSPOLITIKK I ET INTERNASJONALT PERSPEKTIV

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Tapir.

Obligatorisk pensum

Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Lejf: Nordic Schools in a Time of Change. I: U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 1. (14 s.)

- Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Leif: Schools for All: A Nordic Model. I: U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 13.(14 s.)
- Karlsen, Gustav E.: *Utdanning, styring og marked. Norsk utdanningspolitikk i et internasjonalt perspektiv*. Universitetsforlaget: Oslo 2006. Kap 10, 11 (57 s).
- Magalhães, António M. & Stoer, Stephen R.: Performance, Citizenship and the Knowledge Society: a new mandate for European Education Policy. I: R. Dale & S. Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 233-260. (27 s.)
- Rasmussen, Palle et al: Education, Equality and the European Social Model. I: R. Dale & S. Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 159-178. (20 s.)
- Telhaug, Alfred: *Kunnskapsløftet – ny eller gammel skole? En beskrivelse og analyse av Kristin Clemets reformer i grunnopplæringen*. Cappelen akademiske forlag: Oslo 2005 (168 s.).
- Telhaug, Alfred O., Mediås, Odd Asbjørn and Aasen, Petter: The Nordic Model in Education as Part of the Political System in the Last 50 Years. I: *Scandinavian Journal of Educational Research*, Volum 50, Nr. 3 2006, s. 245-283. Special Issue: Is there a Nordic School Model (18 s.).
- Volckmar, Nina: Fra solidarisk samværskultur til (solidarisk) kunnskapssamfunn. Etterkrigstidens utdanningspolitikk som danningsprosjekt (2011). I Steinsholt & Dobson (red.) *Dannelsen. Introduksjon til et ullen pedagogisk landskap*. Tapir Akademisk Forlag: Trondheim, s. 255-278. (23 s.)
- Volckmar, Nina & Wiborg, Susanne: A Social Democratic Response to Market-Led Education Policies: Concession or Rejection? I: U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014, Chapter 7 (16 s.)

Forslag til selvvalgt pensum (i alt ca. 200 s.)

- * Bergesen, Helge Ole: Kampen om kunnskapsskolen. I: *Samtiden*, nr. 4 2006, s. 32-47.
- Ball, Stephen J.: *Education plc. Understanding private sector participation in public sector education*. Routledge: London 2007.
- Blossing, Ulf, Imsen, Gunn & Moos, Leif (eds.): *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters neo-Liberal Policy*. Springer: Dordrecht Heidelberg New York London 2014.
- Cuban, Larry and Shipps, Dorothy (Eds.): *Reconstructing the Common Good in Education. Coping with Intractable American Dilemmas*. Standford University Press: Standford 2000.
- Foros, Per Bjørn: *Skolen i klemme. Dilemmaer og spenningsforhold*. Cappelen Akademisk Forlag: Oslo 2006.
- Gewirtz, Sharon: *The managerial school. Post-welfarism and Social Justice in Education*. Routledge: London and New York 2002.
- Green, Andy, Preston, John and Janmaat, Jan G.: *Education, Equality and Social Cohesion. A comparative Analysis*. Palgrave Macmillan: Basingstoke 2006.
- Karlsen, Gustav E.: *Utdanning, styring og marked. Norsk utdanningspolitikk i et internasjonalt perspektiv*. Universitetsforlaget: Oslo 2006.
- * Krüger, Thorolf & Trippstad, Tom Are: Regjering av utdanning. Kulturkapitalismen og det veltempererte selv. I Iver B. Neumann & Ole Jacob Sending (red.): *Regjering i Norge. Makt- og globaliseringsutredningen*. Pax Forlag A/S, Oslo 2003, s. 176-194.
- Lowe, Roy: *The Death of Progressive Education. How teachers lost control of the classroom*. Routledge: London 2007.
- Ravitch, Diane: *Left back. A century of failed school reforms*. Simon & Schuster: New York 2000.

- Ravitch, Diane: *The death and life of the great American school system: how testing and choice are undermining education*. Basic Books; New York 2010.
- Slagstad, Rune: Arbeiderpartistaten som skolestat. *Nytt Norsk Tidsskrift*, nr 3-4, 1994.
- Slagstad, Rune: *De nasjonale strateger*. Pax Forlag A/S: Oslo 1998.
- Slagstad, Rune: *Kunnskapens hus*. Pax Forlag A/S: Oslo 2000, s. 70 -107 og 127 – 136.
- Telhaug, Alfred Oftedal: Haarder og Hernes som skolereformatorer. I Rune Slagstad, Ove Korsgaard & Lars Løvlie: *Dannelsens forvandlinger*. Pax Forlag A/S: Oslo 2003, s. 273 – 290.
- Thuen, Harald: Skolen – et liberalistisk prosjekt? 1860-2010. I: *Norsk Pedagogisk tidsskrift*, årgang 94, 4/2010, s. 273-287.
- Thuen, Harald & Vaage, Sveinung (red.): *Pedagogiske profiler*. Abstrakt forlag: Oslo 2004.
- Trippestad, Tom Are: Som man redet, ligger man. Gudmund Hernes som maktutreder og maktutøver. I Siri Meyer & Thorvald Sirnes (red.): *Normalitet og identitetsmakt i Norge*. Makt- og demokratiutredningen 1998 – 2003, s. 187 – 218.
- *Trippestad, Tom Are: Mistillitens sosiologi. I Rune Slagstad, Ove Korsgaard & Lars Løvlie: *Dannelsens forvandlinger*. Pax Forlag A/S: Oslo 2003, s. 290 – 320.
- Volckmar, Nina: Knowledge and Solidarity: The Norwegian social-democratic school project in a period of change, 1945-2000. I: *Scandinavian Journal of Educational Research*, Volum 52, Nr. 1 2008, s. 1-16.
- *Volckmar, Nina: "En skole for alle" og privatisering – en analyse av de skandinaviske landenes privatiseringspolitikk. I: *Uddannelseshistorie 2010. Fellesskab og elite: Skolen mellom det offentlige og det private*. 44. årbog. Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie: Århus, s. 33-49.
- Wiborg, Susanne: *Education and Social Integration. Comprehensive Schooling in Europe*. Palgrave Macmillan: New York 2009.
- *Wiborg, Susanne: Uddannelse til salgs! – det private skolemarked i England. I: *Uddannelseshistorie 2010. Fellesskab og elite: Skolen mellom det offentlige og det private*. 44. årbog. Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie: Århus, s. 33-49.
- Xavier, Bonal & Xavier, Rambla: 'In the name of Globalisation': southern and northern paradigms of educational development. I: R. Dale & S. Robertson (eds): *Globalisation & Europeanisation in Education*. Symposium Books: United Kingdom 2009, p. 143-158. (15 s.)
- *Aasen, Petter: Læringsplakatens utdanningspolitiske kontekst. I J. Møller og L. Sundli (red): *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. Høgskoleforlaget: Kristiansand 2007, s. 23-44. (21 s.)

Offentlige dokumenter:

- St. meld. nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring*
 St. meld. nr. 16 (2006-2007) ...og ingen stod igjen. *Tidlig innsats for livslang læring*
 St. meld. nr. 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen*
 St. meld. nr. 44 (2008-2009) *Utdanningslinja*
 Meld. St. 22 (2010-2011) *Motivasjon – Mestring – Muligheter. Ungdomstrinnet*.
 Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei*.
 NOU 2002: 10 *Første klasses fra første klasse*
 NOU 2003: 16 *I første rekke*
 NOU 2007: 6 *Formål for framtida*
Læreplanverket for Kunnskapssløftet (midlertidig utgave juni 2006)
 Education at a Glance 2013. OECD indicators. Here you also find country-specific material.
<http://www.oecd.org/edu/eag.htm>

PED3513 LÆRERLIV, UTDANNING OG DEMOKRATI

Bøker

Bourdieu, Pierre (1996):

Symbolsk makt. Oslo, Pax Forlag.

Foucault, Michel (2008):

Overvåkning og straff. Det moderne fengsels historie. Gyldendal Akademisk.

Goffman, Erving (1991):

Asylums. Essays on the Social Situation of Mental Patients and other Inmates. Penguin Books.

Tekster med * er i kompendiet, de øvrige tekstene finnes i pensumbøkene eller er lagt på It's learning.

Pedagogikk og handling

Bourdieu, Pierre (1996):

Er interessefri handling mulig? I: *Symbolsk makt.* Oslo, Pax Forlag. Side 131-148 (18 s.)

* Bourdieu, Pierre (2007):

Den praktiske sans. Hans Reitzels Forlag. Side 146-147 (2 s.)

* Brinkkjær, Ulf & Morten Nørholm (2002):

Praktisk teori på ethjulet cykel : - om mellemuddannelsernes dilemma mellem skole og arbejde. I: Dansk Pædagogisk Tidsskrift nr. 2. Side 83-91. (9 s.)

Lærerliv

Goffman, Erving (1991):

Asylums. Essays on the Social Situation of Mental Patients and other Inmates. Penguin Books.
Side 159–186, 267-280. (42 s.)

Olsen, Bent (2008):

Lærerarbejdet mellem konceptstyring og professionsetos – om liv og modstandsformer i skolestrukturerne. I: *Global Uddannelse - lokalt demokrati?* Knud Jensen og Niels Rosendal Jensen (red.). Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag. (25 s.)

Olsen, Bent (2010):

"Vi er vistnok ikke samme sted". Senter for profesjonsstudier, Høgskolen i Oslo. (3 s.)

<http://www.hio.no/Enheter/Senter-for-profesjonsstudier-SPS/Publikasjoner/Nyhetsbrev/SPS-Nyhetsbrev-nr.-1-2010/Vi-er-vistnok-ikke-samme-sted-1>

Kropp, pedagogikk og eksaminasjon

Foucault, Michel (2008):

Overvåkning og straff. Det moderne fengsels historie. Gyldendal Akademisk. Side 121 – 170.
(52 s.)

Interaksjon, kommunikasjon og ritual

* Goffman, Erving (1967):

Interaction Ritual: Essays in Face-to-face Behavior. New York: Pantheon Books. Side 47-95.
(49 s.)

* Manning, Phil (1989):

Ritual Talk. I: Sociology. Vol. 23 (3). Side 365-385 (21 p.)

Stat, nyliberalisme og utdanning

* Apple, M. W: (2006):

Educating the “Right” Way. Markets, Standards, God and Inequality. Routledge. New York.
Kapittel 2: *Whose Markets, Whose Knowledge*, side 29-52 og kapittel 3: *Producing Inequalities. Conservative Modernization in Policy and Practice.* Side 53-85. (56 s.)

Bourdieu, Pierre (1996):

I statens ånd. Det byråkratiske feltets opprinnelse og struktur. I: *Symbolsk makt.* Oslo, Pax Forlag. Side 48-77 (30 s.)

Bourdieu, Pierre; Patrick Champagne (1996):

“Skoletaperne”: Stengt ute og stengt inne. I: *Symbolsk makt.* Oslo, Pax Forlag. Side 159-166 (8 s.)

* Dufour, Dany-Robert (2008):

The art of shrinking heads. Polity Press. Kapitel 4, side 151-169 (19 s.)

Hansen, Jens Arnholtz; Ole Hammerslev (2010):

Bourdieu og staten. I: Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab. Nr. 1-2. (22 s.)

Olsen, Bent:

Markedsliberalisme og modstand: På strejfot i Trondheim og i børnehavpedagogikken. Nordisk Barnehageforskning, 2012. (22 s.)

* Olssen, Mark; John Codd; Anne-Marie O'Neill (2004):

Education Policy. Globalization, Citizenship and Democracy. SAGE Publications. Kapitel 9: *Markets, Professionalism, Trust,* side 174-197. (24 s.)

Rawolle, Shaun; Bob Lingard (2008):

The sociology of Pierre Bourdieu and researching education policy. I: Journal of Education Policy, 23: 6. Side 729-741. (22 s.)

Thorsen, Dag Einar; Amund Lie (2007):

Kva er nyliberalisme? I: Mydske, Claes og Lie (red.) (2007): *Nyliberalisme - ideer og politisk virkelighet.* Oslo, Universitetsforlaget. (23 s.)

Livslang læring og governmentality

* Dean, Mitchell (2007):

Governing societies. Open University Press, Maidenhead. Side 23-43. (21 s.)

* Nicoll, K. & Fejes, A., (2008):

Mobilizing Foucault in studies of lifelong learning. I: Fejes, A., & Nicoll, K. (Eds). *Foucault and lifelong learning: governing the subject.* London, New York: Routledge. Side 1-18 (19 s.)

* Foucault, M. (1991):

Governmentality. I: Burchell, G., Gordon, C., & Miller, P., (1991). *The Foucault effect: Studies in governmentality: with two lectures by and an interview with Michel Foucault.* London: Harvester Wheatsheaf. Side 87-104 (18 s.)

PED3514 PEDAGOGISK GRUNNLAGSTENKNING

Gustavsson, Bernt: Utbildningens Förändrade Villkor Lieber, Stockholm 2009

Nussbaum, Martha: Not for Profit. Why Democracy Needs the Humanities Princeton, New Jersey 2010

Steinsholt, Kjetil: Nysjerrighetens Pedagogikk, Akademika Forlag, Trondheim 2014

PED3520 DEMOCRACY AND EDUCATION: PERSPECTIVES IN EDUCATIONAL SOCIOLOGY

Aarsand, Pål. (2010). Young Boys Playing Digital Games: From Console to the Playground. *Nordic Journal of Digital Literacy* 5(1), pp. 38-54. (16 s.)

Andersson, Erik (2012). The Political voice of young citizens. Educational conditions for political conversations – school and social media. *Utbildning & Demokrati* 21(1), pp. 97-119. (22 s.)

Biesta, G. (2007). *Beyond learning: Democratic education for a human future* (chapter 1). Boulder Colorado: Paradigm. (19 s.)

Bourdieu, P. (2005): *Habitus*. In: *Habitus: A Sense of Place*. Jean Hillier and Emma Rooksby (eds.). Ashgate. Page 43-49 (7 p.)

Corsaro, W. A. (1997). Social theories of childhood. In *The Sociology of Childhood* (pp. 7-30). Thousand Oaks, California. Sage.

- # Dahlberg, G. (2009). Policies in Early Childhood Education and Care: Potentialities for Agency, Play and Learning. In J. Qvortrup, W. Corsaro & M.-S. Honig (Eds.), *The Palgrave Handbook of Childhood Studies* (pp. 228-237). London: The Palgrave.
- # Dean, Mitchell (2007): *Governing societies*. Open University Press, Maidenhead. Side 23-43. (21 s.)
- Dewey, John (1916) Democracy and Education (chapter 2 and 7) (38 s.)
<http://www.ilt.columbia.edu/publications/dewey.html>
- Forsberg, L. (2007). Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children's education and rearing. *Ethnography and Education* 2(3), pp. 273-288 (15 s.)
- # Foucault, M. (1991). *Governmentality*. In: Burchell, G., Gordon, C., & Miller, P., (1991). *The Foucault effect: Studies in governmentality: With two lectures by and an interview with Michel Foucault*. London: Harvester Wheatsheaf. Page 87-104 (18 s.)
- # Goffman, E. (1974) On Face-Work. An analysis of ritual elements in social interaction. In Ben Blount (Ed.) *Language, culture and society: A book of readings* (pp 224-249). Wintorp Publ. Camebridge, MA. (25 s.)
- # Hardy, C. 2012: Social Space. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 229-249 (31 p.)
- Horvat, E., Weininger, E. and Lareau A. (2003). From social ties to social capital: Class differences in the relations between schools and parent networks. *American Educational Research Journal* 40(2), pp. 319-351. (33 p.)
- Lareau A. (2002) Invisible Inequality: Social class and childrearing in black families and white families. *American Sociological Review* 67(5) pp. 747-776. (29s)
- # Latour, B. (1995). Mixing humans and nonhumans together: The sociology of a door closer. In S. L. Star (Ed.), *Ecologies of knowledge: Work and politics in Science and technology* (pp. 257-277).. New York: State University of New York. (21 s.)
- # Leonard, M. (2009) Children's agency in politically divided societies: the case of Northern Ireland (pp. 115-138). In Qvortrup, J. (Ed.). *Structural, Historical, and Comparative Perspectives*. Emerald, Bingley. (18 s.)
- Liljestrand, Johan (2012). Citizenship education in discussions concerning political issues. *Utbildning & Demokrati* 21(1), pp. 77-95. (18 s)
- # Moore, R. 2012: Capital. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 98-113 (16 p.)
- # Nicoll, K. & Fejes, A., (2008). Mobilizing Foucault in studies of lifelong learning. In: Fejes, A., & Nicoll, K. (Eds.) *Foucault and lifelong learning: governing the subject* (pp. 1-18). London, New York: Routledge. (19 s.)
- Olsen, B. 2014: Power & opinions: Educational values among a staff of educators. (Being published). (24 p.). The text is available on It's learning.
- # Prout, Alan. (2000). *The body, childhood and society* (chapter 3). Basingstoke: Macmillan. (27 s.).

Tholander, M. (2011). Student-led conferencing as democratic practice. *Children & Society* 25 (3), pp. 239-250 (11 s.).

#Thomson, P. 2012: Field. In: *Pierre Bourdieu. Key Concepts*. Michael Grenfell (Ed.) P. 65-80 (16 p.)

Additional reading may be presented at lectures or seminars

Totalt 458

Texts in compendium

PED3521 UTDANNINGSLEDELSE

Titler merket * blir gjort tilgjengelig i kompendium til salgs i Akademika.

Styring i utdanning

- Langfeldt, Gjert (2008). *Ansvar og kvalitet. Strategier for styring i skoler*. Oslo: Cappelen Akademisk.
Ca 160 sider.
- * Hva er New Public Management? I Eilertsen, R. og Bjerke, R.: Når tall blir politikk. *For Velferdsstatens skriftserie* nr. 8 2009, s. 9 – 22. (13 s.)
- * Moos, Lejf (2006) Fra politiske demokratidiskurser mod markedsorienterede effektivitetsdiskurser. I *Nordisk Pedagogik* nr. 4 2006, s. 322 – 332 (9 s.)
- * Imsen, Gunn (2007). Styringsstrategier og likhetsidealer i norsk skole – i utakt? I Hølleland, Halvard (red.), *På vei mot kunnskapsløftet*. Oslo: Cappelen Akademisk, s. 135 – 156. (21 sider)
- * Imsen, Gunn (2009). Lærernes profesjonalitet og nye styringsregimer. I *Bedre skole* nr. 1 2009, s. 42-49 (8 s.)

Skoleledelse

- * Myhre, Hege (2010). *Rektorposisjonen i norsk grunnskole i et historisk perspektiv*. Prøeforelesning for PhD-graden 20.08.2010. NTNU, Pedagogisk institutt. (12 s.)
- Møller, Jorunn (1996). *Lære og/å lede. Dilemmaer i skolehverdagen*. Oslo, Cappelen Akademisk.
Kap. 1, 2, 3 og 4. (128 s.)
- * Møller, Jorunn: *Nye utfordringer og nye kompetansekrav i utdanning av skoleledere*. I Sivesind, Kirsten, Gjert Langfeldt og Guri Skedsmo (red.): *Utdanningsledelse*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 2006. (16 sider)
- Erdis, Mare og Bjerke, Ann-Karin: *Juss for pedagoger*. Kap. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 og 10. (77 s.)

Læreplaner

- Engelsen, Britt Ulstrup (2003): *Ideer som formet vår skole? Læreplanen som idébærer – et historisk perspektiv*. Oslo, Gyldendal, side 13-120 (106 sider).
- * Hølleland, Halvard (2007). Innføring i Kunnskapsløftet. I Hølleland, Halvard (red.), *På vei mot kunnskapsløftet*. Oslo: Cappelen Akademisk, s. 19 - 46. (26 sider)
- * Karseth, Berit og Engelsen, Britt Ulstrup (2013). Læreplanen for Kunnskapsløftet: Velkjente tråkk og nye spor. I Karseth, B., Møller, J. og Aasen, P. (red.), *Reformtakter. Om fornyelse og stabilitet i grunnopplæringen*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 43 – 60. (15 s.)
- * Imsen, Gunn (2012). Kompetansemål som læreplanlogikk. I Eikseth, A., Dons, C. F. og Garm, N. (red.), *Utdanning mellom styring og danning. Et nordisk panorama*. Trondheim: Akademika forlag. Side 97 – 113. (15 s.)

Utvikling og endring i skolen. Skolen som organisasjon

- Ertesvåg, Sigrun K. (2012). *Leiing av endringsarbeid i skulen*. Oslo: Gyldendal. Side 11 – 123 og side 140 – 155. (128 sider.)
- * Hatch, Mary Jo (2001). *Organisasjonsteori – moderne, symbolske og postmoderne perspektiver*. Kap. 2. Oslo: Abstrakt forlag. (36 sider)
- * Stjernstrøm, Else (2006). Aksjonsforskning og aksjonslæring – skolelederens nye muligheter. . I Sivesind, K., Langfeldt, G. og Skedsmo, G. (red., 2006). *Utdanningsledelse*. Kap. 9. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (18 sider)
- * Røvik, Kjell Arne (2013). Den besværlige implementeringen: Når ideer skal løftes inn i klasserommet. I Arbo, P., Bull, T. og Danielsen, Å. (red.), *Utdanningssamfunnet og livslang læring. Festskrift til Gunnar Grepperud*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, s. 82 – 92 (11 s.)
- * Røvik, Kjell Arne (2007). *Trender og translasjoner. Ideer som former det 21. århundrets organisasjon*. Kap. 2. Oslo: Universitetsforlaget. (33 sider.)
- * St. meld. nr 30 (2003-2004) *Kultur for læring*. Kap. 3. (7 sider.)

Kvalitet, kvalitetsvurdering og kvalitetssikring

- MacBeath, John & McGlynn, Archie (2002). *Self-evaluation. What's in it for schools?* London: Routledge, kap. 1 – 5 og 8 (107 s.)
- * Moe, Ola: Ulike sider ved elevvurdering. Noen prinsipielle betraktninger. I *Bedre skole* nr. 1 2010, s. 28 – 34. (6 s.)
- * Kjærnsli, Marit og Rolf Vegar Olsen(2013). *Fortsatt en vei å gå. Norske elevers kompetanse i matematikk, naturfag og lesing i PISA 2012*. Kap. 1. Oslo: Universitetsforlaget. (15 sider.)
(Hele den norske hovedrapporten finnes på <http://www.pisa.no/>)
- * Meld. St. 20 (2012 – 2013) *På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen*. Kap. 7
Kvalitetsutvikling. (20 sider.)
- * Biesta, Gert (2009). Good education in an age of measurement: on the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational assessment, evaluation and accountability*, 21, p. 33 – 46. (12 sider.)
- * Dahler-Larsen, Peter (2006). *Skolen i evalueringens tidsalder*. I Hansen, Bjarne Gorm og Tams, Anita (red.), Almen didaktikk. Relationer mellem undervisning og læring. Værlose: Billesø & Baltzer. (15 sider)

PED3522 LÆRING OG MOTIVASJON

Bøker

- Klev, R. & Vie, O.E. (2014). *Et praksisperspektiv på ledelse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1-8. 160 sider
- Miller, P. H. (2011). *Theories of developmental psychology* (5. utg.). New York: Worth Publishers.
Kap. 2 og 4. 130 sider
- Moen, F. (2013). *Prestasjonsutvikling. Coaching og Ledelse*. Trondheim: Akademika forlag. Ca 200 sider
- Schunk, D. H., Meece, J. R. & Pintrich, P. R. (2014). *Motivation in education. Theory, research, and applications*. Essex: Pearson Education Limited. Kap. 1-7, 315 sider

Til sammen ca 800 sider

Kompendium

- *Covington, M. V. (1984). The self-worth theory of achievement motivation: findings and implications. *The Elementary School Journal*, 85(1) 5-17.
- *Federici, R. A., & Skaalvik, E. M. (2014). Students' perceptions of emotional and instrumental teacher support: Relations with motivational and emotional responses. *International Education Studies*, 7(1), 21-36.
- *Federici, R. A., & Skaalvik, E. M. (2013). Lærer-elev relasjonen - betydning for elevenes motivasjon og læring. *Bedre Skole* (1), 58-63. 6 sider
- *Federici, R. A. & Skaalvik, E. M. (2012). Principal self-efficacy: Relations with burnout, job satisfaction and motivation to quit. *Social Psychology of Education* 15(3), 298-320. 22 sider
- *Haugan, J. A. (2013). Kulturhistorisk aktivitetsteori. I Karlsdottir, R. og Hybertsen, I.D. (Red). *Læring, utvikling og læringsmiljø*. Trondheim Akademika. 17 sider
- *Hybertsen, I.D. (2013). Praksisfellesskap. I Karlsdottir, R. og Hybertsen, I.D. (Red). *Læring, utvikling og læringsmiljø*. Trondheim Akademika. 17 sider
- *Hybertsen, I. D. & Fjellvær, H. (2014). Lederutvikling – perspektiver, praksiser og paradokser. I Mikkelsen, A. og Laudal, T. (Red). *Strategisk HRM bind 2* Oslo: Cappelen Damm Akademisk. S. 291-327 36 sider
- *Mikkelsen, A. (2014) Hva bør HRM-medarbeidere og ledere vite om motivasjon? I Mikkelsen, A. & Laudal, T. (Red.) *Strategisk HRM bind 2*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, kap 8 s 33-77. 44 sider
- *Skaalvik, E. M., & Bong, M. (2003). Self-concept and self-efficacy revisited. A few notable differences and important similarities. I Marsh, H. W., R. Craven, & D. M. McInerney (Eds.), *International Advances in Self Research*. Connecticut: Information Age Publishing. 20 sider
- *Stefansson, T. & Karlsdottir, R. (2009). Læring og læringsmiljø. I R. Karlsdottir og R. Kvalsund (red.) *Mentoring og coaching i et læringsperspektiv*. Trondheim: Tapir akademisk forlag. S. 13-36. 23 sider.
- *Wenger, E. (2003). Communities of practice and social learning systems. I D. Nicolini, S. Gehardi og D. Yanow. *Knowing in organisations: A practice based approach*. New York: M. E. Sharp. 23 sider.

Til sammen ca. 235 sider

Pensum ca. 1035 sider + forelesningsnotater som legges ut på it's learning

Støttelitteratur

- Hybertsen, I.D., Stensaker, B., Aamodt, P.O. & Mjøen, K. (2011). Ledet til ledelse. Nasjonal rektorutdanning i grunn- og videregående skole i et internasjonalt perspektiv. Delrapport 1 fra Evaluering av den nasjonale rektorutdanningen. NIFU-rapport. 60 sider
- Hybertsen, I.D., Stensaker, B., Federici, R.A., Solem, A. & Aamodt, P.O. (2013). Ledet til læring. Nasjonal rektorutdanning i grunn- og videregående skole: deltakernes vurdering av egen utvikling. Delrapport 3 fra Evaluering av den nasjonale rektorutdanningen. NIFU-rapport. 60 sider
- Hybertsen, I.D., Stensaker, B., Federici, R.A., Olsen, M., Solem, A. & Aamodt, P.O. (2014). Ledet til endring. Nasjonal rektorutdanning i grunn- og videregående skole; Endringer på skolene, måloppnåelse og anbefalinger. Sluttrapport fra Evaluering av den nasjonale rektorutdanningen. NIFU-rapport. (60 sider)

PED3523 SOSIALT MILJØ OG SAMSPILL BLANT BARN OG UNGE

Aronsen, E. (2003). *The social animal*. (Ninth edition). New York: Worth publishers.

Devine, D. (2003). *Children, Power and Schooling*. Trentham Books. Stoke on Trent.

*Thuen, H. (2008). *Om barnet*. Abstrakt Forlag. Oslo. Del V, s. 209-264.

*Ulleberg, H. P. (2007). Diskursanalyse: et mulig bidrag til utdanningshistorisk forskning. i: *Barn* nr. 1 2007: 65-80. Norsk senter for Barneforskning. Trondheim.

Selvvalgt pensum (100 sider). Studentene skal søke opp forskningsbaserte artikler knyttet til egen eksamensoppgave. **Selvvalgt pensum skal godkjennes av fagansvarlig.**

Titler merket * blir gjort tilgjengelig i kompendium.

Anbefalt pensum

Knyttet til skriving:

Rienecker, L., Jørgensen, P. S. (2013). *Den gode oppgaven. Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole*. Frederiksberg: Samfundsletteratur.

Knyttet til sosialpsykologiske tema:

Klomsten, A. T., Skaalvik, E. M., & Espnes, G. A. (2004). Physical self-concept and sports: Do gender differences still exist? *Sex Roles*, 50, 119-127.

Klomsten, A. T., Marsh, H. W., & Skaalvik, E. M. (2005). Adolescents' perceptions of masculine and feminine values in sport and physical education: A study of gender differences. *Sex Roles*, 9/10, 625-636.

Olafsdottir, M. P. (1996). Kids are both girls and boys in Iceland. *Women's Studies International Forum*, 19, 4, 357-369.

Skaalvik, E. M., & Bong, M. (2003). Self-concept and self-efficacy revisited. A few notable differences and important similarities. In H. W. Marsh., R. Craven., & D. M. McInerney (Eds.), *International Advices in Self Research*. (pp. 67-90). Connecituc: Information Age Publishing

Tiggemann, M., & Miller, J. (2010). The internet and adolescent girls' weight satisfaction and drive for thinness. *Sex Roles*, 63, 79-90.

PED3542 LESE- OG SKRIVEVANSKER

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ved Akademika
Sjekk endringer / tillegg i pensum på It's learning.

Anmarkrud, Ø. & Refsahl, V. (2010). *Gode lesestrategier - på mellomtrinnet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Bråten, I. (red.) (2007). *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis*. Oslo: J. W. Cappelens forlag AS, kap. 1, 2, 3, 8, 10 og 11; s. 9 – 81, 168 – 195, 221 – 285.

*Coss, R. (1991). Persistence of Reading Disabilities: The Voices of Four Middle School Students. *American Educational Research Journal*, Vol. 28, s. 875 – 895.

*Finbak, L. (2005). Analyser av stavefeil. *Spesialpedagogikk*, 9, s. 20 – 29.

Gabrielsen, E.; Oftedal, M.P.; Dahle, A.E.; Skaathun, A. og Gabrielsen, N.N. (2003). *Lese- og skriveutvikling. Fokus på grunnleggende ferdigheter*. Oslo: Gyldendal akademiske.

*Hagtvet, B.E. (2002). *Språkstimulering. Tale og skrift i førskolealder*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag, kap 9.

*Hulme, C. og Snowling, M.J. (2009). *Developmental Disorders of Language Learning and Cognition*. Chichester, WS.: Wiley-Blackwell. Kap 2: Reading disorders I: Developmental dyslexia, s. 37 – 89.

Klinkenberg, J.E. og Skaar, E. (2003). Lærerveiledning. Lærerveiledningen til testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving). PP-tjenestens materiellservice.

*Lervåg, A. (2002). Forholdet mellom språk, ulike fonologiske ferdigheter og den begynnende leseutviklingen. I: Bråten, I. (red): *Læring i sosialt, kognitivt og sosialt-kognitivt perspektiv*. Cappelen Akademisk Forlag. ISBN: 8202218179. s. 148 – 163.

* Lyon, G.R., Shaywitz, S.E. og Shaywitz, B.A. (2003). A definition of dyslexia. *Annals of Dyslexia*, Vol. 53, s. 1 – 14.

Lyster, S.A.H. (2011). Å lære å lese og skrive. Individ i kontekst. Gyldendal Norsk Forlag AS (2. utg).

* Lyster, S.A.H. (2003). STAS - Standardisert test i avkoding og staving, *Spesialpedagogikk* (4). Utdanningsforbundet. s. 1 – 8.

*Melby-Lervåg, M. (2011). Effekten av språkstimulering i førskolealder på senere lese-forståelse: Hva kan forskning fortelle oss? *Spesialpedagogikk*, (2). Utdanningsforbundet. s. 41 – 51.

*Samuelstuen, M. S. (2005). *Gjør rede for og drøft skillet mellom kognitiv og metakognitiv strategibruk ved innlæring av tekster*. Prøveforelesning for graden Doctor Rerum Politicarum, 4. mars-2005. Faculty of Social Sciences and Technology Management, NTNU.

*Skaalvik, S. (2004). Reading problems in school children and adults: Experiences, self-perceptions and strategies. *Social Psychology of Education*, Vol. 7, nr. 2, s. 105 – 125.

*Tønnesen, F.E. (2005). Bruk av lesetester. I: E. Solerød (red.), *Lese- og skriveopplæring som pedagogisk utfordring: festskrift til Alfred Lie*. Høgskolen i Østfold. Rapport 2005:2. s. 5 – 14.

*Witting, M. (1993). *Wittingmetoden – en mulighet for mange. Ominnlæring – en arbeidsmåte å overvinne lese- og skrivevansker*. Forelesning på Wittingmetodens rikskonferanse, Sverige, 20. mars 1993. I samarbeid med forfatteren har T. Sørsvoll oversatt og tilpasset teksten til norsk språk.

I tillegg er testen STAS (Standardisert test i avkoding og staving) pensum. Denne er utarbeidet av Klinkenberg, J.E. og Skaar, E.. Selve testen vil bli kopiert og delt ut på en av forelesningene. Læreveileningen til STAS skal også brukes. Dette heftet må kjøpes (se pensumlisten).

I forbindelse med spesialpedagogisk tiltak (f.eks Wittingmetoden), vil undervisningsmateriell være pensum og legges ut på It's learning, evt vil noe bli delt ut på forelesning.

PED3543 SOSIOEMOSJONELLE VANSKER

- Befring, E. (2012). Forebygging i en psykososial kontekst. I E. Befring & R. Tangen (red). *Spesialpedagogikk* (s.129-147). Oslo: Cappelen Akademisk forlag. (pensum også på Ped3041)
- Drugli, M.B. & Onsøien, R. (2010). *Vanskellige foreldresamtaler – gode dialoger*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.
- *Kuther, T. L. (1994). *Diagnostic Classification of Children within the Educational System: Should It Be Eliminated?* . 1994-00-00.

*Langveld, H., Sandve, L.K. og Borgestrand H.H. (1999). Å forstå elever med Aspergers syndrom. *Spesialpedagogikk*, 8, 22-26.

*Lund, I. (2010). Det stille atferdsproblemet – i møte med lærerens relasjonskompetanse og mentaliseringskapasitet. *Spesialpedagogikk* 1, 4-9.

Martinsen, H., & Tellevik, J.M. (2012). Autisme – en spesialpedagogisk utfordring. I E. Befring & R. Tangen (red.) *Spesialpedagogikk*. (s.485-501). Oslo: Cappelen Damm as

*Moen, T. (2006). ”Barna må mestre skoledagen” En empirisk studie av klasseledelse. I P. Andersen (red.) *Klasse- og læringsledelse* (s.90-102). København: Unge Pædagoger.

*Moen, T. (2011a). Klasseledelse. I M.B. Postholm, P.Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.) *Lærerarbeid for elevenes læring* (s. 147-160). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

*Moen, T. (2011b). Utviklingsstøttende lærer-elev-relasjoner. I M.B. Postholm, P.Haug, E. Munthe & R. Krumsvik (red.) *Lærerarbeid for elevenes læring* (s. 131-144). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

*Moen, T. (2011c). Tre perspektiver på sosial kompetanse: Muligheter og begrensinger. I I H. Bjørnsrud & S. Nilsen (red) *Læringsarbeid for tilpasset opplæring- tilrettelegging for læring og utvikling*, (s.87-99). Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag.

Moen, T. & Tveit, A. (2012). Samhandling mellom PP-rådgivere og lærere. Trondheim: Akademika forlag.

*Moen, T., Nilssen, V. og Weidemann, N. (2007). An aspect of a teacher's inclusive educational practice: scaffolding pupils through transitions, *Teachers and Teaching: Theory and practice*, 13 (3) 269-286.

- *Nordahl, T. (2005). *Læringsmiljø og pedagogisk analyse*. Oslo: NOVA Rapport 19, s.46-60
- Nordahl, T., Sørlie, A.M., Manger, T., Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge. Teoretiske og praktiske tilnærmingar*. Bergen: Fagbokforlaget.
- *Ogden, T. (2002) Sosial læring i skolen i *Sosial kompetanse og problematferd i skolen*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, s. 218-245.
- *Rørnes, K. (2008). Å utvikle læringsmiljø – gjennom bruk av et forskningsbasert tiltaksprogram. *Spesialpedagogikk*, 1, 10-23.
- *Rørnes, K., Overland, T., Roland, E. & Tveitereis, K. (2006). Læreren som leder og forbilde for barn og unge. I T. Nordahl, Ø. Gravrok, H. Knudsmoen, T. Larsen & K. Rørnes (red) *Forebyggende innsatser i skolen*. (s.120-137). Oslo: Utdanningsdirektoratet.
- *Sanne, B. & Flaten, K. (2012). Pedagogiske tiltak for barn med ADHA. *Spesialpedagogikk* 5, 13-18.
- *Samuelson, A.S. (2010). Høyfrekvent atferdsproblematikk. Nettverksarbeid som ressurs i lærende organisasjoner. *Spesialpedagogikk* 7, 10-19.
- *Samulesen, A.S. (2006) Lærerfokus i klasseromsobservasjon. *Skolepsykologi* 2, 31-46.
- *Somby, H.M. & Hausstätter, R.S. (2010). En kvantitativ studie av situasjonen til elever med innagerendne atferd i skolen. *Spesialpedagogikk* 10, 4-12.
- Strand, G. (2004). *AD/HD, Tourettes syndrom og narkolepsi – en grunnbok*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap.1-3, 5.
- *Tveit, A. (2009). Roser vi barn for mye? *Spesialpedagogikk* 10, 4-13.

Anbefalt tilleggs litteratur (samt omtale av den) ligger på It's learning.

PED3544 MATEMATIKKPROBLEMER

Titler merket med * vil bli gjort tilgjengelig i kompendium ** vil bli gjort tilgjengelig på It's Learning

*Askew, M. (2000) *It ain't (just) what you do: effective teaching of numeracy*. I: Thompson, I. (ed.) *Issues in teaching numeracy in primary schools*. Open University Press, s. 91-102.

*Askew, M. (2001) *What does it mean to learn? What is effective teaching?* I: Anghileri, J. (ed.) *Principles and Practices in Arithmetic Teaching. Innovative approaches for the primary classroom*. Open University Press, s. 134-146.

Aastrup, S. (2011) *Dynamisk kartleggingsprøve i matematikk. For elever fra 1.- 4. trinn*. Trøndelag kompetansesenter.

**Bjuland, R. (2005). Dialogiske tilnærmingar i klasserommet: Utvikling av matematiske begreper gjennom lærer-elev dialog i klasserommet eller gjennom elevsamarbeid i smågrupper. I K. Hirsch (red.), *Ulike perspektiv på læring*, (s. 67-76). Senter for voksenopplæring, Trondheim.

- **Bjuland, R. (2012) The mediating role of a teacher's use of semiotic resources in pupils' early algebraic reasoning. *ZDM – The International Journal of Mathematics Education*.
- **Brekke, G. (2002) *Kartlegging av matematikkforståelse. Introduksjon til diagnostisk undervisning i matematikk*. Nasjonalt Læremiddelsenter.
- *Brissiaud, R. (1992) A tool for number construction: Finger symbol set. I: Bideaud, J., Meljac, C. & Fischer, J.P.: *Pathways to number. Children's Developing Numerical Abilities*, Hillsdale, N.J., Lawrence Erlbaum Associates, s. 41-65.
- *Fauskanger, J. (1996) Rom for barns lek i matematikken? En drøfting av forutsetninger for lek som matematikk-pedagogisk metode. I Johnsen Høines, M. (red.) *De små teller også. Matematikken i førskolepedagogikken*. Bergen: Caspar Forlag. s. 39-65.
- *Frostad, P. (2005) Grunnleggende ferdigheter i matematikk. I H. Sigmundsson og M. Haga (red.) *Ferdighetsutvikling. Utvikling av grunnleggende ferdigheter hos barn*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 118-141.
- *Geary, D.C. (2003) Learning disabilities in arithmetic: Problem solving differences and cognitive deficits. I: Swanson, H.L., Harris, K.R. & Graham, S. *Handbook of Learning Disabilities*. New York, The Guildford Press, s. 199-210.
- *Gray, E. & Tall, D.O. (1994) Duality, ambiguity, and flexibility: a “proceptual” view of simple arithmetic. *Journal for Research in Mathematics Education*, 25 (2) 116-140.
- *Hiebert, J., & Lefevre, P. (1986) ‘Conceptual and Procedural Knowledge in Mathematics: An Introductory Analysis. I Hiebert (Ed.) *Conceptual and Procedural Knowledge: The Case of Mathematics*, Hillsdale, N.J., Lawrence Erlbaum Associates, s. 1-23.
- *Holden, I. (2001) Matematiken blir rolig - genom ett viktigt samspel mellan inre og ytre motivation. I Grevholm, B. (red) *Matematikdidaktik - ett nordiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 160 – 188.
- **Kamii, C., Lewis, B.A. & Kirkland, L. (2001) Manipulatives: when are they useful? *Journal of mathematical behavior*, 20, 21-31.
- Lunde, O. (2010) *Hvorfor tall går i ball. Matematikkvansker i et spesialpedagogisk fokus*. Info Vest Forlag.
- McIntosh, A. (2007) *Alle teller*. Matematikksenteret – Nasjonalt senter for matematikk i undervisningen.
- *McLeod, D.B. (1992) Research on affect in mathematics education: A reconceptualization. I: Grouws, D.A. (ed.): *Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning*, New York: Macmillian Publishing Company, s. 575-597.
- Ostad, S.A. (2008) *Strategier, strategiobservasjon og strategiopplæring – Med fokus på elever med matematikkvansker*. Trondheim: Læreboka Forlag A/S.
- Ostad, S.A. (2010) *Matematikkvansker - En forskningsbasert tilnærming*. Oslo: Unipub.
- **Stigler, J.W. & Hiebert, J. (1999) *The teaching gap. Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: The Free Press. Kap. 1- 6.

**Svorkmo, A. G. (2011). Gode oppgaver – mange muligheter. *Tangenten*, 4, 2-7.

*Verschaffel, L. & DeCorte, E. (1996) Number and arithmetic. I: Bishop, A. m.fl. (eds.): *International Handbook of Mathematics Education*, Kluwer Academics, s. 99-133.

*Wistedt, I. (2001) Rom för samtal - om dialogen som en möjlighet att demokratisera undervisningen. I Grevholm, B. (red) *Matematikdidaktik - ett nordiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 219 – 228.

Anbefalt lesing:

LK06 Generell del, Prinsipper for opplæringa, Læreplaner i matematikk

Veiledninger i matematikk til LK06

PED3582 MEDIEDANNING OG MEDIEPEDAGOGIKK

Vettenranta, S. (2010). *Mediegrafī – en metode for å forske på og undervise i globalisering*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (156 s.)

Følgende kapitler i Vettenranta, S. (red.)(2007). *Mediedanning og mediepedagogikk. Fra digital begeistring til kritisk dømmekraft*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (150 s.):

- Kap. 1. Vettenranta S.: Mot mediedysleksiens tidsalder? (20 s.)
- Kap. 2. Østerud, S.: Krever medieutviklingen en ny dannelsesestenkning? (27 s.)
- Kap. 4. Oltedal A.: Etikk i media. (20 s.)
- Kap. 5. Kotilainen, S. & J. Suoranta: Mot en dialogisk mediepedagogikk i Finland. (19 s.)
- Kap. 8. Hohr, H.: Danning i en ny medietid. (22 s.)
- Kap. 9. Erstad O.: Mestring og dømmekraft i informasjonssamfunnet. (22 s.)

Kompendium

Andersen, K. G. (2012). Democratic Citizenship, Political Literacy, and Electronic Communication Media. I S. Østerud, B. Gentikow & E. G. Skogseth (red.): *Literacy Practices in Late Modernity. Mastering Technological and Cultural Convergences*. (s. 77-98). New York: Hampton. (21 s.)

Eide, E. og A. H. Simonsen (2004). Alle som daglig blir borte. Medier og marginalisering. I Eide E. & A. H. Simonsen: *Å se verden fra et annet sted. Medier, norskhet og fremmedhet*. Oslo: Cappelen. (25 s.)

Enjolras, B., Karlsen, R., Steen-Johnsen, K., & Wollebæk, D. (2013). Samfunnsengasjement, deltagelse og offentlighet i en Facebook-tid. I B. Enjolras, R. Karlsen, K. Steen-Johnsen & D. Wollebæk (red.), *Liker – liker ikke. Sosiale medier, samfunnsengasjement og offentlighet*. Oslo: Cappelen Damm. (29 s.)

Fritze, Y., G. Haugsbakk og Y. Nordkvelle (2012). Visuell danning og kampen mellom ord og bilde. I Vettenranta, S. & V. Frantzen (red.): *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag. (19 s.)

Haugsbakk, G. og Y. Nordkvelle (2011). Nye medier og danning. I K. Steinsholt & S. Dobson (red.): *Dannelses: Introduksjon til et ullenst pedagogisk landskap*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag. (21 s.)

Jenkins, H. (2007). Confronting the Challenges of Participatory Culture - Media Education for the 21st Century (Part Two). *Digital kompetanse*, 2(2), 97-113. (16 s.)

Kupiainen, R. and S. Sintonen (2010). Media Literacy as a Focal Practice. I S. Kotilainen & S-B. Arnolds-Granlund (red.): *Media Literacy Education: Nordic Perspectives*. Göteborg: NORDICOM. (11 s.)

Schofield, D. (2012). Mediegrafi - didaktikk for global refleksjon. I S. Vettenranta & V. Frantzen (red.), *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (28 s.)

Vettenranta, S. (2008). Ofrenes smerte, seernes ubehag – etiske utfordringer i katastrofemyheter. *Etikk i praksis. Nordic Journal of Applied Ethics*, 1: 87-104. (17 s.)

Vettenranta, S. (2012). Statlige sorgritter og kollektiv smerte. I S. Østerud (red.): *22. Juli. Forstå – forklare - forebygge*. Oslo: Abstrakt forlag. (18 s.)

* * * * *

Anbefalt tilleggs litteratur: Rantanen, T. (2005). *The Media and Globalization*. London: Sage. (172 s.).
(Finnes som E-bok på NTNU,
biblioteket: <http://site.ebrary.com/lib/ntnu/docDetail.action?docID=10080960>

